

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67388624, fakss 67388634, e-pasts ptac@ptac.gov.lv, www.ptac.gov.lv

LĒMUMS

Rīgā

2015.gada 23.jūlijā

Nr.E03-PTU-L13-L34-14

Par administratīvā soda uzlikšanu

Par normatīvajiem aktiem neatbilstošas reklāmas sniegšanu un negodīgas komercprakses īstenošanu, par ko paredzēts administratīvais sods Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³ panta otrajā un trešajā daļā

Patērētāju tiesību aizsardzības centra direktora vietniece Kristīne Riekstiņa,
pedaloties **Rīgas pašvaldības sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Rīgas satiksme”**
juridiskā adrese: Kleistu iela 28, Rīga, LV-1067
reģistrācijas numurs: 40003619950
pilnvarotajai pārstāvei [..], personas kods: [..] (turpmāk – Pārstāve),

izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu un konstatēja:

[1] Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk – PTAC), ņemot vērā saņemto informāciju no personām un pamatojoties uz *Patērētāju tiesību aizsardzības likuma* (turpmāk – PTAL) 25.panta ceturrtās daļas 1. un 6.¹ punktu, *Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma* (turpmāk – NKAL) 14.panta pirmo daļu un 15.panta pirmās daļas 1.punktu, *Reklāmas likuma* 13.panta pirmo daļu un 14.panta pirmās daļas 1.punktu, ir izvērtējis Rīgas pašvaldības sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Rīgas satiksme”, Reģ. Nr.40003619950 (turpmāk – Sabiedrība) radio un Sabiedrības sabiedrisko transportlīdzekļu salonos sniegtās reklāmas un Sabiedrības īstenotās komercprakses, sniedzot un nododot izplatīšanai minētās reklāmas, atbilstību normatīvo aktu prasībām.

[2] PTAC konstatē, ka Sabiedrība ir sniegusi un nodevusi izplatīšanai vairākas atšķirīga satura reklāmas radio un vides reklāmu (plakātus), izvietojot to Sabiedrības sabiedrisko transportlīdzekļu salonos.

[2.1] Laika posmā no 2015.gada [..] līdz 2015.gada [..] radio tika izplatītas šāda veida reklāmas:

- **Radio reklāma Nr.1¹:** „Latvijas valdība nevēlas iesaistīties galvaspilsētas sabiedriskā transporta finansēšanā un Rīgas domei nav citu iespēju kā noteikt brauciena cenu pašizmaksas apmērā visiem pasažieriem – gan rīdziniekiem, gan nerīdziniekiem. Vienlaicīgi Rīgas dome saglabās visas esošās atlaides. Pensionāri, skolēni un invalīdi arī turpmāk varēs braukt par velti. Mēs noteiksim arī jaunas atlaides. Braukšanas cena nepaaugstināsies tādām kategorijām kā strādājošiem pensionāriem, studentiem vai daudz bērnu ģimenēm”;
- **Radio reklāma Nr.2:** „Rīgā viena brauciena cena tagad ir 1,15 EUR. Tas ir ļoti labs rādītājs, ņemot vērā, ka Rīgā ir viens no modernākajiem sabiedriskajiem transportiem reģionā. Salīdzinājumam Prāgā biļete maksā 1,16 EUR, Budapeštā 1,44 EUR, bet tepat Stokholmā brauciena maksa jau ir gandrīz 4,00 EUR. Rīgas pašvaldība nodrošina bezmaksas braukšanu nestrādājošiem pensionāriem, skolēniem un invalīdiem. Diemžēl, neskatoties uz to, ka Rīga sniedz transporta pakalpojumus ne tikai rīdziniekiem, bet simtiem tūkstošu visas valsts iedzīvotājiem, valdība nekādi nevēlas sadarboties ar pašvaldību šo pakalpojumu atbalstā. Šīs rīcības dēļ Rīga šogad ir spiesta visiem pasažieriem – gan rīdziniekiem, gan nerīdziniekiem noteikt braukšanas cenu pašizmaksas apmērā, bet Rīgas dome arī turpmāk saglabās visas esošās atlaides un brīvbiļetes, bez tam braukšanas cena nepaaugstināsies tādām kategorijām kā, piemēram, strādājošiem pensionāriem, studentiem vai daudz bērnu ģimenēm”;
- **Radio reklāma Nr.3:** „No 1.februāra mainīsies maksa par braucienu Rīgas sabiedriskajā transportā. Viena brauciena cena tiks noteikta 1,15 EUR apmērā. Šīs izmaiņas neskars: nestrādājošos pensionārus, skolēnus un invalīdus. Rīgas pašvaldība arī turpmāk nodrošinās viņiem brīvbiļetes, izmaiņas nekādi neskars arī strādājošos pensionārus, studentus un daudz bērnu ģimenes”.

[2.2] Laika posmā no 2015.gada [..] līdz 2015.gada [..] Sabiedrības sabiedriskajos transportlīdzekļos tika izplatīta vides reklāma – plakāts ar galveno saukli: „RĪGAS DOME TURPINA DOTĒT MĒNEŠA BIĻETES NO 1.FEBRUĀRA” (turpmāk – **Vides reklāma**):

Latvijas valdība kopš 2009. gada vairs nepiedalās galvaspilsētas sabiedriskā transporta finansēšanā un Rīgas domei nav citu iespēju, kā noteikt brauciena cenu pašizmaksas apmērā visiem pasažieriem – gan rīdziniekiem, gan pilsētas viesiem.

Vienlaikus Rīgas dome ir radusi iespēju saglabāt visas esošās atlaides. Pensionāri, skolēni un invalīdi arī turpmāk varēs braukt bez maksas. Tiks noteiktas arī jaunas atlaides. Braukšanas cena nepaaugstināsies strādājošiem pensionāriem, studentiem un daudz bērnu ģimenēm.

RĪGAS DOME TURPINA DOTĒT MĒNEŠA BIĻETES NO 1. FEBRUĀRA

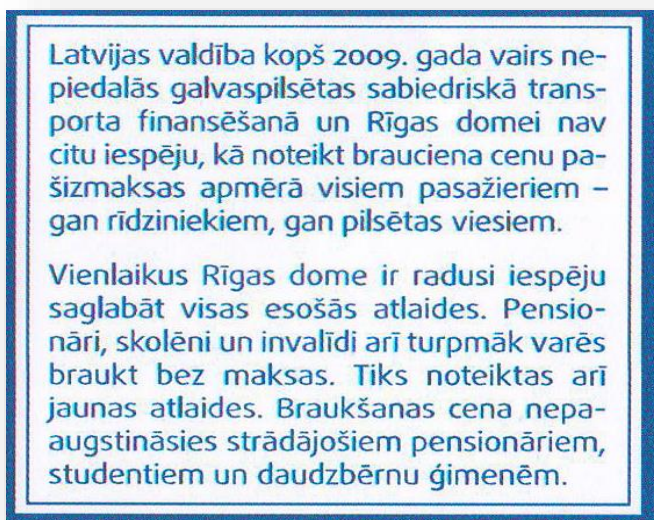
1 MĒNEŠA BIĻETE BRAUCIENS
Pasāžieris, kuram katru dienu uz darbu ir jābrauc ar vienu transporta veidu. **30 EUR** no **0,60 EUR**

2 MĒNEŠA BIĻETE BRAUCIENS
Pasāžieris, kuram katru dienu uz darbu ir jābrauc ar diviem transporta veidiem. **40 EUR** no **0,40 EUR**

BRAUCIENS BRAUCIENS
Skolēni, nestrādājošie pensionāri **BEZ MAKSAS** Studenti **0,30 EUR**
Strādājošiem pensionāriem transports maksās 0,60 eur.

¹ PTAC lēmumā lietotais apzīmējums reklāmām.

Vides reklāmas pirmās ailes palielinājums:

[3] Lietas izskatīšanas ietvaros PTAC pieprasīja un saņēma informāciju, un proti:

[3.1] 2015. gada 9. februārī PTAC nosūtīja Sabiedrībai vēstuli Nr.3.1.-1-L-13/891 „*Par informācijas sniegšanu*”, kurā pieprasīja Sabiedrībai līdz 2015. gada 23. februārim (attiecībā uz reklāmu (reklāmām) – kurā tiek apgalvots, ka Latvijas valsts valdība nevēlas iesaistīties galvaspilsētas sabiedriskā transporta finansēšanā):

1. Sniegt detalizētu rakstveida informāciju:

- 1) kāds ir reklāmas izplatīšanas laiks, norādot konkrētus datumus, no kura līdz kuram reklāma tiek/tika izplatīta;
- 2) kādas ir reklāmas izplatīšanas vietas (piemēram, vides reklāmas, sabiedriskais transports u.c.);
- 3) kāds ir reklāmas izplatīšanas apjoms, norādot kopējo izplatīšanas apjomu, kā arī apjomu katrā konkrētajā izplatīšanas vietā;
- 4) vai Sabiedrība turpina izplatīt šāda satura reklāmas.

Vienlaikus PTAC pieprasīja Sabiedrībai iesniegt paraugu (paraugus) izplatītajai reklāmai.

[3.2] 2015. gada 16. februārī PTAC Sabiedrībai nosūtīja vēstuli Nr.3.1.-1-L-13/1064 „*Par papildu informācijas sniegšanu*”, kurā pieprasīja līdz 2015. gada 3. martam sniegt rakstveida skaidrojumu: kāds ir pamatojums tam, ka Sabiedrība ir noteikusi ierobežojumu sabiedriskā transporta biļešu, kas iegādātas līdz 2015. gada 31. janvārim, izmantošanā līdz 2015. gada 2. martam; kad precīzi Sabiedrība uzsāka patērētāju iepriekšēju informēšanu par minēto nosacījumu (t.i., ka līdz 2015. gada 31. janvārim iegādāto biļešu izmantošana ir iespējama līdz 2015. gada 2. martam) un kādos konkrēti avotos (informācijas kanālos) šī informācija tika izplatīta.

[3.3] 2015. gada 25. februārī PTAC saņēma Sabiedrības 2015. gada 23. februāra paskaidrojumu Nr. KOR-IZEJ-JP/2015/302 (turpmāk – Paskaidrojums 1) ar tam pievienotiem materiāliem.

Paskaidrojumā 1 norādīts, ka Sabiedrība nepiekrīt PTAC 2015. gada 9. februāra vēstulē Nr.3.1.-1-L-13/891 „*Par informācijas sniegšanu*” norādītajam. Sabiedrība paskaidrojusi, ka publiskā diskusija par valsts piedalīšanos Rīgas pašvaldības sabiedriskā transporta organizācijā notiek jau ilgstoši, [..].

Paskaidrojumā 1 Sabiedrība norādījusi, ka saskaņā ar pašreiz spēkā esošo normatīvo regulējumu Rīgas sabiedriskajā transportā bez maksas drīkst braukt vienīgi tie represētie, kuru dzīvesvieta deklarēta Rīgā. 2015.gada 27.janvārī ar grozījumiem Ministru kabineta 2009.gada 4.augusta noteikumos Nr.872 „*Noteikumi par pasažieru kategorijām, kuras ir tiesīgas izmantot braukšanas maksas atvieglojumus maršruta tīkla maršrutos*” tika palielinātas politiski represēto personu iespējas pārvietoties sabiedriskā transporta tīklā, taču šie atvieglojumi politiski represētajām personām neattiecas uz pilsētas nozīmes maršrutiem, attiecīgi politiski represētās personas, kuras savu pamata dzīvesvietu nav deklarējušas Rīgā, sūdzas, ka Sabiedrība nepiemēro viņiem bezmaksas braukšanu Rīgā. Šobrīd visaktīvāk braukšanas maksas atvieglojumus pieprasa [..].

Ņemot vērā minēto, Sabiedrība sabiedriskajā transportā pārvadā ar atvieglojumu 100% apmērā sociāli mazaizsargātos pasažierus kā – [..] un par kurām Sabiedrība saņem kompensāciju no Rīgas pašvaldības, bet no valsts puses finansējums netiek sniegts.

Sabiedrība paskaidrojusi, ka Rīgas domes finansējums pēdējo sešu gadu laikā ir palielinājies gan saistībā ar to, ka valsts [..] reizes ir samazinājusi finansējuma apjomu sabiedriskajam transportam, gan arī saistībā ar to, ka Rīgas pilsēta ievērojami palielinājusi to pasažieru kategorijas, kuri sabiedrisko transportu var izmantot bez maksas vai ar dažāda veida atvieglojumiem.

Rīgas domes finansējums Sabiedrībai pēdējos gados ir pieaudzis, savukārt valsts finansējums samazinājies, piemēram, 2008.gadā Sabiedrība no valsts saņēma finansējumu [..]; 2009.gadā – [..]; 2010.gadā – [..]; 2011.gadā – [..]; 2012.gadā – [..], bet 2013.gadā – [..]. Plānots, ka 2015.gadā valsts dotācija būs [..] EUR.

Attiecībā uz piemērotajiem braukšanas maksu atvieglojumiem Sabiedrība ir norādījusi uz Ministru kabineta 2009.gada 4.augusta noteikumu Nr.872 „*Noteikumi par pasažieru kategorijām, kuras tiesīgas izmantot braukšanas maksas atvieglojumus maršruta tīkla maršrutos*” 2.punktā noteiktajām pasažieru kategorijām, kuras šajos noteikumos noteiktajā kārtībā ir tiesīgas izmantot braukšanas maksas atvieglojumus. No minētajos noteikumos uzskaitītajām pasažieru kategorijām saskaņā ar spēkā esošo regulējumu pilsētas nozīmes maršrutos valsts kompensē braucienus tikai personām ar I vai II invaliditātes grupu, personām līdz 18 gadu vecumam ar invaliditāti un personām, kas pavada personu ar I invaliditātes grupu vai personu līdz 18 gadu vecumam ar invaliditāti. Tādējādi no valsts noteiktajām 6 pasažieru kategorijām, kuras var izmantot sabiedrisko transportu ar atvieglojumiem, valsts pilsētas nozīmes maršrutos kompensē tikai vienas kategorijas pasažieru pārvadāšanu, kas atstāj ietekmi uz Rīgas pašvaldībā organizētajiem pasažieru pārvadājumiem.

Paskaidrojumā 1 minēts, ka Sabiedrība valstī kopumā pārvadā vairāk nekā [..]% no kopējā pasažieru skaita, līdz ar ko šādas izmaiņas ietekmē Sabiedrības pārvadājumus. Reaģējot uz valsts izdarītajiem grozījumiem normatīvajos aktos, samazinot ar atvieglojumiem pārvadājamo pasažieru kategoriju skaitu, un, lai novērstu sociālo nevienlīdzību, kā arī, ņemot vērā, ka valsts samazināja to pasažieru kategoriju skaitu, kurām valsts piešķir braukšanas maksas atvieglojumus, Rīgas dome pieņēma 2010.gada 24.augusta saistošos noteikumus Nr.89 „*Par braukšanas maksas atvieglojumiem Rīgas pilsētas sabiedriskā transporta maršruta tīklā*”, sistēmiski akcentējot tieši sociāli mazāk nodrošināto pasažieru grupu pārvadāšanu ar atvieglojumiem.

Sabiedrība norādījusi, ka jāņem vērā sabiedriskā transporta tarifa jeb braukšanas maksas noteikšanas principi. Atsaucoties uz *Sabiedriskā transporta pakalpojumu likuma* 16.pantu, Sabiedrība paskaidrojusi, ka, piešķirot tiesības sniegt sabiedriskā transporta pakalpojumus, pasūtītājs ir tiesīgs noteikt pakalpojumu tarifu, pilnībā uzņemoties zaudējumu segšanas finansiālās saistības.

Valsts sniedz kompensāciju tikai par personu ar I vai II invaliditātes grupu, personu līdz 18 gadu vecumam ar invaliditāti un personu, kas pavada personu ar I invaliditātes grupu vai personu līdz 18 gadu vecumam ar invaliditāti, pārvadāšanu, līdz ar ko Sabiedrība uzskata, ka PTAC vēstulē iesniedzēju norādītais „*par valsts sniegtajām dotācijām atsevišķu pasažieru*

grupu, tostarp, invalīdu pārvadājumiem” Rīgā, neatbilst faktiskajai situācijai.

Sabiedrība Paskaidrojuma 1 skaidrojumā, ka Rīgas dome, samazinoties valsts atbalstīto pasažieru grupu lokam, kuras sabiedrisko transportu pilsētā varēja izmantot ar atvieglojumiem, ir centusies saglabāt un paplašināt sociāli mazāk aizsargāto personu loku, kuras sabiedrisko transportu Rīgā var izmantot ar atvieglojumiem. Rīgas dome 2013.gada nogalē vēlējās sniegt atvieglojumu tikai pilsētā deklarētajiem iedzīvotājiem, savukārt Saeima izdarīja grozījumus Sabiedriskā transporta likumā un Rīgas dome minēto ieceri nerealizēja. Līdz ar to Sabiedrība uzskata, ka publiski izplatītā informācija ir patiesa un nekādā gadījumā nemaldina patērētāju. Tā sniedz informāciju par objektīvo faktu, ka valsts noteikto normatīvo aktu rezultātā rīdziniekiem un pārējiem pasažieriem braukšanas tarifs ir vienāds.

Sabiedrība sniegusi informāciju, ka reklāma (reklāmas) tika izplatīta (izplatītas) [..]. Radio reklāmas tika izplatītas laikposmā no 2015.gada [..] līdz 2015.gada [..].

[3.4] 2015.gada 6.martā PTAC saņēma Sabiedrības 2015.gada 16.februāra atbildes vēstuli Nr.KOR-IZEJ-IPI/2015/5 „Par iesniegumu” (turpmāk – Paskaidrojums 2).

Paskaidrojuma 2 norādīts, ka: Sabiedrība nosaka braukšanas maksas tarifu, kas tiek aprēķināts saskaņā ar Ministru kabineta noteikto formulu. Saskaņā ar *Sabiedriskā transporta pakalpojumu likuma* 16.pantu arī pasūtītājs ir tiesīgs noteikt pakalpojumu tarifu, pilnībā uzņemoties zaudējumu sniegšanas finansiālās saistības.

[..]. [..]. Tādējādi Sabiedrības ieskatā Sabiedrība, nosakot pārejas periodu biļešu izmantošanai, ir rīkojusies saskaņā ar normatīvajiem aktiem un [..], samērojot gan pasažieru intereses, gan finanšu līdzekļu saprātīgu un ekonomisku izlietošanu. Tāpat Sabiedrība vērsusi uzmanību uz apstākli, ka pasažieriem ir tiesības saņemt samaksu 100% apmērā par neizmantoto biļeti vai braucieniem.

[3.5] 2015.gada 11.martā PTAC nosūtīja Sabiedrībai vēstuli Nr.3.1.-1-L-13/1705, kurā pieprasīja līdz 2015.gada 23.martam:

1. Sniegt informāciju saistībā ar vienā no radio reklāmām cita starpā minēto, ka Prāgā biļete maksā 1,16 EUR, Budapeštā 1,44 EUR, Stokholmā brauciena maksa jau ir gandrīz 4,00 EUR, un proti:

a) kāds ir pamatojums tam, ka reklāmas salīdzinājumam tika izvēlētas konkrētās Eiropas pilsētas;

b) kāda biļešu veida (piemēram, viena brauciena cena; 24 h biļete u.c.) cenas ir salīdzinātas reklāmā, minot Prāgu, Budapeštu un Stokholmu – vai salīdzināti ir vienāda veida pakalpojumi (biļešu veidi);

c) no kāda informācijas avota Sabiedrība ieguva informāciju par attiecīgajām biļešu cenām sabiedriskajā transportā Prāgā, Budapeštā un Stokholmā.

2. Sniegt rakstveida informāciju saistībā ar reklāmā minētajām atsevišķām pasažieru kategorijām, proti: kādas bija sabiedriskā transporta cenas (tarifi) 2014.gadā strādājošiem pensionāriem, daudz bērnu ģimenēm un studentiem (norādot konkrēti studiju veidu – vai tie ir pilna laika klātienē, nepilna laika neklātienē, neklātienē nodaļas studenti un vai studenta deklarētajai dzīvesvietai jābūt Rīgā) un, vai no 2015.gada 1.februāra šīs cenas (tarifi), kas bija 2014.gadā, norādītajām pasažieru kategorijām ir mainītas (izmaiņu gadījumā, norādot konkrētās jaunās cenas (tarifus)).

[3.6] 2015.gada 20.martā PTAC saņēma Sabiedrības 2015.gada 20.marta paskaidrojumu „Par papildu informācijas sniegšanu” Nr.KOR-IZEJ-JP/2015/465 (turpmāk – Paskaidrojums 3).

Paskaidrojuma 3 norādīts, ka: attiecībā uz jautājumu, kāds ir pamatojums salīdzinājumam informācijā minētām Eiropas pilsētām, Sabiedrība sniedz informāciju, ka atlases kritēriji, kas tika ņemti vērā, izvēloties konkrētās Eiropas pilsētas, bija šādi: pilsētu atpazīstamība (galvaspilsētas statuss), piedāvātā pakalpojuma kvalitāte un serviss.

Attiecībā uz jautājumu, kādas biļešu veida cenas ir salīdzinātas, minot Prāgu, Budapeštu un Stokholmu – vai reklāmā ir salīdzināti vienāda veida pakalpojumi (biļešu veidi), Sabiedrība informējusi, ka pamatā Eiropas pilsētās sabiedriskā transporta biļetes ir laika biļetes, salīdzinājumam izvēlētās biļetes, kas tiek vairumā gadījumu lietotas, Stokholmā „Zone ticket” jeb zonas biļete, derīga 75 minūtes (tramvajs, autobuss, metro un dzelzceļš 1 zonas ietvaros), Prāgā „Basic”, derīga 90 minūtes (tramvajs, autobuss un metro pilsētas robežās), Budapeštā „Single ticket bought on the spot”, derīga 80 minūtes (tramvajs, autobuss, trolejbuss un metro pilsētas robežās). Minētajās pilsētās pasažieriem, kuri vēlas braukt vienu braucienu, nav pieejamas citas biļetes un ir jāizmanto minētās laika biļetes, kas ļauj tās savstarpēji salīdzināt arī ar Rīgā noteikto braukšanas maksu par vienu braucienu.

Attiecībā uz jautājumu – no kāda informācijas avota Sabiedrība ieguva informāciju par attiecīgajām biļešu cenām sabiedriskajā transportā Prāgā, Budapeštā un Stokholmā, Sabiedrība informējusi, ka informācija tika iegūta no interneta sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzēju mājas lapas: par Stokholmu – <http://sl.se/en/fares--tickets/> (aplūkots 07.11.2014.); par Prāgu – <http://www.dpp.cz/en/fares-in-prague/> (aplūkots 07.11.2014.); par Budapeštu – <http://www.bkk.hu/en/prices/single-tickets-bought-on-the-spot/> (aplūkots 07.11.2014.).

Attiecībā uz jautājumu, kādas bija sabiedriskā transporta cenas (tarifi) 2014.gadā strādājošiem pensionāriem, daudz bērnu ģimenēm un studentiem (norādot konkrēti studiju veidu – vai tie ir pilna laika klātienē, nepilna laika neklātienē, neklātienē nodaļas studenti un vai studenta deklarētajai dzīvesvietai jābūt Rīgā) un, vai no 2015.gada 1.februāra šīs cenas (tarifi), kas bija 2014.gadā, norādītajām pasažieru kategorijām ir mainītas (izmaiņu gadījumā, norādot konkrētās jaunās cenas (tarifus)), Sabiedrība sniegusi biļešu cenu salīdzinājumu tabulas veidā par cenām 2014.gadā un 2015.gadā. Sabiedrība arī paskaidrojusi, ka minētajām pasažieru kategorijām 2014.gadā un no 2015.gada 1.februāra nav mainītas abonementa un biļetes cenas (tarifs), bet Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā reģistrēto augstāko izglītības iestāžu pilna laika studējošiem un Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā dzīvesvietu deklarējušiem ārpus Rīgas pilsētas administratīvās teritorijas reģistrēto augstāko izglītības iestāžu nepilna (neklātienē) laika studējošiem, noteiktais tarifs ir pazemināts.

[3.7] 2015.gada 23.martā PTAC nosūtīja Sabiedrībai vēstuli Nr.3.1.-1-L-34/2037 „*Par informācijas sniegšanu*”, kurā pieprasīja Sabiedrībai līdz 2015.gada 8.aprīlim:

1. Sniegt detalizētu rakstveida informāciju:

- 1) kāds ir Vides reklāmas izplatīšanas laiks, norādot konkrētus datumus, no kura līdz kuram Vides reklāma tiek/tika izplatīta;
- 2) kādas ir Vides reklāmas izplatīšanas vietas (piemēram, vides reklāmas, sabiedriskais transports u.c.);
- 3) kāds ir Vides reklāmas izplatīšanas apjoms, norādot kopējo izplatīšanas apjomu, kā arī apjomu katrā konkrētajā izplatīšanas vietā;
- 4) vai Sabiedrība turpina izplatīt šāda satura reklāmas kā Vides reklāmas.

Vienlaikus PTAC pieprasīja Sabiedrībai iesniegt paraugu (paraugus) izplatītajai Vides reklāmai.

[3.8] 2015.gada 10.aprīlī PTAC saņēma Sabiedrības 2015.gada 8.aprīļa vēstuli Nr.KOR-IZEJ-JP/2015/527 (turpmāk – Paskaidrojums 4) saistībā ar izplatīto Vides reklāmu.

Paskaidrojumā 4 norādīts, ka: informācija pakāpeniski tika izvietota no 2015.gada [...] līdz 2015.gada [...]. Informācija (Vides reklāma) tika izvietota tikai sabiedriskajā transportā paredzētajās plakātu vietās, tika izvietoti [...] plakāti. Informācija (Vides reklāma) no 2015.gada [...] netiek vairāk izplatīta.

Sabiedrība arī paskaidrojusi, ka sabiedriskajā transportā izvietotajai informācijai (Vides reklāmai) bija tikai informatīvs raksturs ar mērķi sniegt informāciju, ka pasažieri, kuri pārsvarā izmanto vienu transporta veidu, var iegādāties mēneša biļetes vienam maršrutam. Sabiedrība norādījusi, ka ar mēneša biļetēm vienam maršrutam maršruta sakrītības robežās var braukt ar

tā paša veida transporta līdzekli. Sabiedrība Paskaidrojumā 4 norādījusi, ka pilna informācija par visiem biļešu veidiem un cenām pieejama www.rigassatiksmes.lv. Paskaidrojuma 4 pielikumā pievienots Vides reklāmas paraugs.

[3.9] 2015.gada 15.aprīlī PTAC nosūtīja Satiksmes ministrijai vēstuli Nr.3.1.-1-L-13/2698 „*Par sadarbību administratīvajā procesā*”, kurā lūdza Satiksmes ministriju līdz 2015.gada 30.aprīlim:

- 1) sniegt rakstveida viedokli saistībā ar Sabiedrības reklāmās paustajiem viedokļiem par Latvijas valdības neiesaistīšanos galvaspilsētas sabiedriskā transporta finansēšanā;
- 2) sniegt rakstveida informāciju (skaidrojumu) par to, vai Rīgas pašvaldība (Sabiedrība) attiecībā uz sabiedrisko transportu un pasažieru pārvadājumiem Rīgas sabiedriskajā transportā 2015.gadā ir saņēmusi finansējumu no valsts budžeta, kādā apmērā un uz ko šis finansējums attiecas – piemēram, vai tikai uz valsts noteikto pasažieru kategoriju pārvadājumiem (piemēram, invalīdi I un II grupa u.c.) vai arī šis finansējums attiecas uz papildu aktivitātēm/pasākumiem;
- 3) sniegt rakstveida informāciju (skaidrojumu) par to, vai Sabiedrības reklāmā izteiktais apgalvojums, ka: „Latvijas valdība kopš 2009.gada vairs nepiedalās galvaspilsētas sabiedriskā transporta finansēšanā”, ir patiess un atbilst faktiskajai situācijai, ka Latvijas valdība kopš 2009.gada nav piedalījies (iesaistījies) galvaspilsētas Rīgas sabiedriskā transporta finansēšanā.

[3.10] 2015.gada 16.aprīlī PTAC nosūtīja Sabiedrībai vēstuli Nr.3.1.-1-L-34/2735 „*Par papildu informācijas sniegšanu*” saistībā ar Sabiedrības izplatīto Vides reklāmu, kurā pieprasīja Sabiedrībai līdz 2015.gada 27.aprīlim:

1. Atkārtoti sniegt pilnīgu un patiesu informāciju par Vides reklāmas izplatīšanas vietām, laiku un apjomu attiecībā uz katru konkrēto izplatīšanas vietu (vienlaikus norādot, vai Vides reklāma tika izplatīta sabiedriskā transporta pieturvietās – PTAC ir saņēmis informāciju no patērētājiem, ka Vides reklāma tikusi izplatīta arī sabiedriskā transporta pieturvietās).
2. Sniegt precizējošu rakstveida skaidrojumu (informāciju) saistībā ar Paskaidrojumā 4 norādīto, ka Vides reklāma no 2015.gada [...] netiek izplatīta, proti, vai tas nozīmē, ka izplatītā Vides reklāma (kas tika izvietota sabiedriskajos transportlīdzekļos) vairāk nav pieejama nevienā sabiedriskajā transportlīdzeklī, kā arī pārējās Vides reklāmas izplatīšanas vietās (ja tā tika izplatīta vēl citās vietās).
3. Sniegt rakstveida skaidrojumu (informāciju), vai Sabiedrība ir pārtraukusi izplatīt šīs vēstules [4] punktā minēto radio reklāmu (*PTAC ir konstatējis, ka Sabiedrība ir izplatījusi arī radio reklāmu (kurā pēc būtības ietverts tāds pats paziņojums kā Reklāmā, kas tika izplatīta sabiedriskajā transportā), un proti: „Cienījamie rīdzinieki! Rīgas dome turpina dotēt mēneša biļetes Rīgas sabiedriskajā transportā, lai palīdzētu tiem, kas regulāri izmanto sabiedrisko transportu. Pasažieris, kuram ir jābrauc uz darbu katru dienu ar vienu transporta veidu no 1.februāra varēs nopirkt mēneša biļeti maršrutam darba dienām par 30,00 EUR mēnesī, viens brauciens šādam pasažierim maksā tikai 0,60 EUR. Tie, kuri katru darba dienu brauc ar diviem transporta veidiem, varēs iegādāties mēneša biļeti visiem transporta veidiem darba dienām par 40,00 EUR un viens brauciens izmaksās vēl lētāk – tikai 0,40 EUR, savukārt bērni, skolēni un pensionāri turpinās izmantot transportu bez maksas. Studentiem transports maksās tikai 0,30 EUR, bet strādājošiem pensionāriem 0,60 EUR*”), un vai arī šī radio reklāma tika izplatīta laikposmā no 2015.gada [...] līdz 2015.gada [...] (kā tas minēts attiecībā uz citām radio reklāmām Sabiedrības Paskaidrojumā 1).

[3.11] 2015.gada 24.aprīlī PTAC saņēma Sabiedrības 2015.gada 24.aprīļa vēstuli Nr.KOR-IZEJ-JP/2015/806 „Par papildu informācijas sniegšanu” (turpmāk – Paskaidrojums 5).

Paskaidrojumā 5 norādīts, ka: plakāti ar informāciju (Vides reklāma) par mēneša biļešu cenām, kuras stājas spēkā no šā gada 1.februāra, tika pakāpeniski izvietoti tikai sabiedriskajā transportā (sabiedriskā transporta salonos) un bija tur redzami no 2015.gada [...] līdz [...], no 2015.gada [...] tie tika aizstāti ar cita vieda informāciju un šobrīd sabiedriskajā transportā vairāk nav redzami. Pieturvietās šī informācija netika izvietota. Paskaidrojuma 5 pielikumā Sabiedrība pievienojusi informāciju, kas līdz 2015.gada [...] bija izvietota pieturvietās.

Informācija par cenu izmaiņām radio tika izplatīta no 2015.gada [...] līdz 2015.gada [...], turklāt Sabiedrības ieskatā radio izplatītajā informācijā ir plašāks skaidrojums par mēneša biļetēm un tur ir minēts, ka: „*pasazieris, kuram ir jābrauc uz darbu katru dienu ar vienu transporta veidu, no 1.februāra varēs iegādāties biļeti vienam maršrutam darba dienām, kura maksās 30,00 EUR. Savukārt tie pasažieri, kuri katru darbadienu brauc ar diviem transporta veidiem, darba dienām par 40,00 EUR*”. Tādējādi Sabiedrība uzskata, ka radio informācijā ir norādīta pilnīga informācija.

[3.12] 2015.gada 11.maijā PTAC nosūtīja Sabiedrībai vēstuli Nr.3.1.-1-L-13; L-34/3321, kurā pieprasīja Sabiedrībai līdz 2015.gada 22.maijam:

1. Sniegt precizējošu rakstveida informāciju atsevišķi par katru no Radio reklāmas veidiem (t.i., Radio reklāma Nr.1, Radio reklāma Nr.2, Radio reklāma Nr.3), un proti:
 - a) kāds ir konkrēti Radio reklāmas Nr.1, Radio reklāmas Nr.2 un Radio reklāmas Nr.3 izplatīšanas laiks (atsevišķi norādot konkrētus datumus attiecībā uz katru konkrēto radio reklāmas veidu, no kura līdz kuram datumam katra konkrētā radio reklāma tika izplatīta);
 - b) kādas ir konkrēti Radio reklāmas Nr.1, Radio reklāmas Nr.2 un Radio reklāmas Nr.3 izplatīšanas vietas (atsevišķi norādot konkrētās radio stacijas attiecībā uz katru konkrēto radio reklāmas veidu);
 - c) kāds ir konkrēti Radio reklāmas Nr.1, Radio reklāmas Nr.2 un Radio reklāmas Nr.3 izplatīšanas apjoms (atsevišķi norādot kopējo izplatīšanas apjomu attiecībā uz katru konkrēto radio reklāmas veidu; kā arī atsevišķi norādot Radio reklāmas Nr.1, Radio reklāmas Nr.2 un Radio reklāmas Nr.3 izplatīšanas apjomu katrā konkrētajā izplatīšanas vietā (radio stacijā)).
2. Sniegt informāciju (skaidrojumu), pēc kāda valūtas kursa tika aprēķinātas sabiedriskā transporta biļešu cenas uz EUR valūtu, kas minētas Reklāmā Nr.2: Budapeštā 1,44 EUR; Stokholmā gandrīz 4,00 EUR; Prāgā 1,16 EUR.
3. Iesniegt paraugu (paraugus) izplatītajām radio reklāmām krievu valodā, ja radio reklāmas ir tikušas izplatītas arī krievu valodā (no Sabiedrības 2015.gada 23.februāra paskaidrojumam Nr.KOR-IZEJ-JP/2015/302 pievienotās informācijas izriet, ka atsevišķas radio reklāmas/reklāma tika izplatīta radio stacijā [...]).

[3.13] 2015.gada 25.maijā PTAC saņēma papildu/precizējošu informāciju no Sabiedrības (Sabiedrības 2015.gada 22.maija vēstule Nr.KOR-IZEJ-JP/2015/990) (turpmāk – Paskaidrojums 6) saistībā ar izplatītajām radio reklāmām.

Paskaidrojumā 6 norādīts: radio klipī (klips Nr.1, Nr.2, Nr.3. un Nr.4 latviešu valodā un identisks klips krievu valodā) tika izplatīti no 2015.gada [...] līdz 2015.gada [...]. Visa informācija tika izplatīta [...]. Visi četri informatīvie materiāli tika izplatīti tikai latviešu valodā, savukārt identiski četri klipī tika izplatīti tikai divās krievu radio stacijās – [...]. Sabiedrība norādījusi, ka precīzs klipu apjoms iesniegts šī paskaidrojuma pielikumā.

Sabiedrība informējusi, ka Stokholmā izvēlētās biļetes cena sastāda 36,00 SEK jeb 3,91 EUR, Prāgā izvēlētās biļetes cena sastāda 32, 00 CZK jeb 1,16 EUR, Budapeštā izvēlētās biļetes

cena sastāda 450,00 HUF jeb 1,44 EUR – izmantoti 2014.gada 7.novembra Eiropas Centrālās bankas publicētie eiro atsaucē kursu. Krievu valodā tika sagatavoti identiski radio informatīvie materiāli kā latviešu valodā.

[3.14] 2015.gada 25.maijā PTAC saņēma Satiksmes ministrijas 2015.gada 22.maija vēstuli Nr.04-01/2233 „*Par sabiedrisko transportu Rīgā*”, kurā Satiksmes ministrija sniegusi atbildes uz PTAC vēstulē Nr.3.1.-1-L-13/2698 „*Par sadarbību administratīvajā procesā*” uzdotajiem jautājumiem:

1. Sniedzot atbildi uz pirmo jautājumu, Satiksmes ministrija informējusi, ka ar 2007.gadu sabiedriskā transporta nozari reglamentē *Sabiedriskā transporta pakalpojumu likums*. Saskaņā ar likuma „*Par pašvaldībām*” 15.panta 19.punktu un attiecīgi *Sabiedriskā transporta pakalpojuma likuma* 4.pants nosaka, ka valsts pārvaldi sabiedriskā transporta nozarē atbilstoši savai kompetencei īsteno Satiksmes ministrija, Sabiedriskā transporta padome un šajā likumā noteiktajā kārtībā – Satiksmes ministrijas institūcijas, plānošanas reģioni un republikas pilsētu pašvaldības. Satiksmes ministrija, Sabiedriskā transporta padome, Satiksmes ministrijas institūcijas, plānošanas reģioni un republikas pilsētu pašvaldības atbilstoši savai kompetencei uzrauga likumu un citu normatīvo aktu ievērošanu sabiedriskā transporta nozarē un organizē sabiedriskā transporta pakalpojumus maršrutu tīklā. Republikas pilsētas pašvaldību kompetencē ir pārzināt un organizēt sabiedriskā transporta pakalpojumus maršrutu tīkla pilsētas nozīmes maršrutos savā administratīvajā teritorijā. Likuma „*Par pašvaldībām*” 7.panta otrā daļa nosaka, ka pašvaldību autonomo funkciju izpilde tiek finansēta no attiecīgās pašvaldības budžeta.

Sabiedriskā transporta pakalpojumu organizēšanas un šo pakalpojumu finansēšanas kārtība ir reglamentēta speciālajā likumā – *Sabiedriskā transporta pakalpojumu likumā*, kura 11.panta pirmās daļas 4. un 5.punkta norma paredz, ka ar sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu saistītie zaudējumi pilsētas nozīmes maršrutos tiek kompensēti no pašvaldību budžetos šim mērķim paredzētiem līdzekļiem. No valsts budžeta šim mērķim paredzētiem līdzekļiem pilsētas nozīmes maršrutu tīkla maršrutos zaudējumus kompensē saskaņā ar 2012.gada 15.maija Ministru kabineta noteikumu Nr.341 „*Kārtība, kādā nosaka un kompensē ar sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu saistītos zaudējumus un izdevumus un nosaka sabiedriskā transporta tarifus*” 7.2. un 7.3.apakšpunktu.

Satiksmes ministrija sniegusi informāciju, ka no valsts budžeta Rīgas pilsētas pašvaldībai šobrīd tiek piešķirts finansējums: (1) zaudējumu segšanai pilsētas nozīmes maršrutu tīklā par maršruta (reisa) daļu, kas ir ārpus pilsētas administratīvās teritorijas vairāk par 30% no kopējā maršruta garuma; (2) nesaņemto ieņēmumu kompensēšanai par pasažieru pārvadāšanu, kuriem saskaņā ar normatīvajiem aktiem valsts noteikusi braukšanas maksas atvieglojumus visā valsts teritorijā, t.i., personas ar I un II invaliditātes grupu, personas līdz 18 gadu vecumam ar invaliditāti un personas, kas pavada personu ar I invaliditātes grupu vai persona līdz 18 gadu vecumam ar invaliditāti.

2. Atbildot uz otro jautājumu Satiksmes ministrija informējusi, ka 2015.gada 1. un 2.ceturksnī (avansā) Rīgas domei no valsts budžeta ir pārskaitītas dotācijas [...] EUR apmērā (t.sk., dotācija zaudējumu segšanai par pārvadājumiem pilsētas nozīmes maršrutu tīklā maršrutos (reisos), kas vairāk par 30% iziet ārpus pilsētas administratīvās teritorijas – [...] EUR, un dotācija par braukšanas maksas atvieglojumiem – [...] EUR). Attiecīgi 2014.gadā ir aprēķināti [...] EUR par maršrutiem, kas 30% iziet ārpus pilsētas administratīvās teritorijas un [...] EUR par braukšanas maksas atvieglojumiem.

3. Attiecībā uz trešo jautājumu Sabiedrība informējusi, ka *Sabiedriskā transporta pakalpojumu likuma* 11.pants laikā no 2007.gada līdz 2009.gadam paredzēja (2007.gada 15.jūlija redakcijā), ka ar sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu saistītos zaudējumus pilsētas nozīmes maršrutu tīkla pamata maršrutos pārvadātājam kompensēja 35% apmērā no valsts budžetā šim mērķim paredzētajiem līdzekļiem un 65% apmērā no valsts pašvaldību budžetos šim mērķim paredzētajiem līdzekļiem. No 2009.gada saskaņā ar 2009.gada 16.jūnija

grozījumiem *Sabiedriskā transporta pakalpojumu likumā* šī norma tika grozīta, nosakot, ka pašvaldība pati pilnā apmērā uzņemas visas sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošināšanu pašvaldības administratīvajā teritorijā saistītās finansiālās saistības.

Satiksmes ministrija arī norādījusi, ka Sabiedrības apgalvojumam, ka Latvijas valsts valdība kopš 2009.gada vairs nepiedalās sabiedriskā transporta finansēšanā, nav pamatojuma, jo Rīgas pilsētas pārvaldījumu finansēšana no valsts budžeta nav tikusi pārtraukta, bet šis finansējums ir ticis samazināts atbilstoši valsts budžeta izdevumu apmēram.

Satiksmes ministrija paskaidrojusi, ka budžeta ieņēmumi tiek sadalīti proporcionāli tā, lai valsts un pašvaldību institūcijas spētu pildīt tām deleģētos pienākumus sabiedriskā transporta nodrošināšanas jomā.

[3.15] 2015.gada 28.maijā atbildīgā PTAC amatpersona, pamatojoties uz *Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa* (turpmāk – LAPK) 238.¹panta pirmo daļu, pieņēma lēmumu par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā, ar kuru uzsāka lietvedību par Sabiedrības iespējami izdarītu administratīvo pārkāpumu, kas minēts LAPK 166.¹³ panta otrajā un trešajā daļā.

[3.16] 2015.gada 6.jūlijā PTAC nosūtīja Sabiedrībai vēstuli Nr.3.1.-1-L-13;L-34/4898 „*Par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā un uzaicinājumu uz lietas izskatīšanu*”, kurā PTAC saskaņā ar LAPK 268.¹ pantu paziņoja, ka administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšana notiks 2015.gada 23.jūlijā plkst. 10⁰⁰ PTAC telpās, Rīgā, Brīvības ielā 55, 2.stāvā, 221.kabinetā. PTAC arī informēja, ka saskaņā ar LAPK 260.panta otro daļu Sabiedrībai ir tiesības izteikt viedokli un argumentus administratīvā pārkāpuma lietā, lūdzot rakstveida viedokli un argumentus iesniegt līdz 2015.gada 20.jūlijam.

Vienlaikus PTAC, lai izvērtētu Sabiedrības īstenoto komercpraksi, atkārtoti pieprasīja Sabiedrībai līdz 2015.gada 20.jūlijam:

1. Sniegt precizējošu rakstveida informāciju atsevišķi par katru no Radio reklāmas veidiem (t.i., Radio reklāma Nr.1, Radio reklāma Nr.2, Radio reklāma Nr.3), un proti:
 - d) kāds ir konkrēti Radio reklāmas Nr.1, Radio reklāmas Nr.2 un Radio reklāmas Nr.3 izplatīšanas laiks (atsevišķi norādot konkrētus datumus attiecībā uz katru konkrēto radio reklāmas veidu, no kura līdz kuram datumam katra konkrētā radio reklāma tika izplatīta);
 - e) kādas ir konkrēti Radio reklāmas Nr.1, Radio reklāmas Nr.2 un Radio reklāmas Nr.3 izplatīšanas vietas (atsevišķi norādot konkrētās radio stacijas attiecībā uz katru konkrēto radio reklāmas veidu);
 - f) kāds ir konkrēti Radio reklāmas Nr.1, Radio reklāmas Nr.2 un Radio reklāmas Nr.3 izplatīšanas apjoms (atsevišķi norādot kopējo izplatīšanas apjomu attiecībā uz katru konkrēto radio reklāmas veidu; kā arī atsevišķi norādot Radio reklāmas Nr.1, Radio reklāmas Nr.2 un Radio reklāmas Nr.3 izplatīšanas apjomu katrā konkrētajā izplatīšanas vietā (radio stacijā)).
2. Iesniegt paraugu (paraugus) izplatītajām radio reklāmām krievu valodā.

[3.17] 2015.gada 20.jūlijā PTAC atbildīgais darbinieks sastādīja aktu Nr.PTUL-34/1 par 2015.gada 6.jūlijā veikto pārbaudi Sabiedrības mājas lapā www.rigassatiksmelv un atsevišķās ārvalstu mājas lapās, kurās sniegta informāciju par sabiedriskā transporta biļešu cenām (uz ko atsaucās Sabiedrība savā Paskaidrojumā 3).

[3.18] 2015.gada 22.jūlijā PTAC saņēma Sabiedrības 2015.gada 20.jūlija vēstuli Nr.KOR-IZEJ-JP/2015/1425 (turpmāk – Paskaidrojums 7).

Paskaidrojumā 7 norādīts: Radio reklāma Nr.4 paskaidroja vides informācijā minēto par mēnešu biļešu cenām no 1.februāra. Laika posmā no 2015.gada [...] līdz 2015.gada [...] tika

izplatīti četri radio klipī, kuri bija divās valodās – latviešu un krievu. Visi četri klipī tika izplatīti [..]. Krievu valodā tika sagatavoti identiski radio informatīvie materiāli kā latviešu valodā.

[3.19] Lietas izskatīšanas laikā 2015.gada 23.jūlijā Sabiedrības Pārstāve norādīja, ka nepiekrīt PTAC 2015.gada 6.jūlijā vēstulē Nr.3.1.-1-L-13;L-34/4898 „*Par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā un uzaicinājumu uz lietas izskatīšanu*” norādītajiem argumentiem un vērtējumam, kā arī cita starpā norādīja, ka Vides reklāma, Radio reklāma Nr.1, Radio reklāma Nr.2 un Radio reklāma Nr.3 nav vērtējamas/skatāmas atrauti no Radio reklāmas Nr.4; Sabiedrības Pārstāve nepiekrīt Satiksmes ministrijas 2015.gada 22.maija vēstulē Nr.04-01/2233 paustajam viedoklim, jo finansējums no valsts budžeta ir saņemts samazinātā apmērā, kā arī Sabiedrības Pārstāves ieskatā Sabiedrībai reklāmās ir iespējams paust savu viedokli, jo tas izriet no tiesībām uz vārda brīvību; Vides reklāma nav uzskatāma par reklāmu, bet gan par informatīvu materiālu, kas paskaidro/informē pasažierus par pakalpojumu izmantošanu, biļešu cenām u.tml.; Sabiedrības Pārstāve uzsvēra, ka sabiedriskā transporta salonos ir pieejama cita informācija par biļešu veidiem, cenām, kā arī pasažieriem papildu informāciju iespējams saņemt pa bezmaksas tālruni, kā arī uzsvēra, ka informācija par jaunajām biļešu cenām bija pieejama jau pirms 2015.gada 1.februāra.

2015.gada 23.jūlijā Sabiedrības Pārstāve iesniedza PTAC Sabiedrības 2014.gada pārskatu, kurā ietverts finanšu pārskats un revidenta ziņojums; Sabiedrības 2015.gada [..] vēstules [..] kopiju, kuras pielikumā pievienots peļņas vai zaudējumu aprēķins bilance un naudas plūsmas pārskats.

Izvērtējot lietā esošos materiālus, Sabiedrības sniegtos rakstveida paskaidrojumus, kā arī lietas izskatīšanas laikā Sabiedrības Pārstāves paustos argumentus, PTAC secina turpmāk minēto:

[4] *Reklāmas likuma* 13.panta pirmajā daļā noteikts, ka šā likuma ievērošanu savas kompetences ietvaros uzrauga PTAC. Saskaņā ar *Reklāmas likuma* 1.pantu reklāma ir ar saimniecisko vai profesionālo darbību saistīts jebkuras formas vai jebkura veida paziņojums vai pasākums, kura nolūks ir veicināt preču vai pakalpojumu (arī nekustamā īpašuma, tiesību un saistību) popularitāti vai pieprasījumu pēc tiem. Savukārt saskaņā ar *Reklāmas likuma* 10.panta pirmo daļu reklāmas devējs ir persona, kura nolūkā gūt komerciālu vai citādu labumu pati izgatavo un izplata reklāmu vai kuras uzdevumā un interesēs cita persona izgatavo vai izplata reklāmu.

PTAC norāda, ka Radio reklāma Nr.1, Radio reklāma Nr.2 un Vides reklāma atbilst *Reklāmas likuma* 1.pantā noteiktajai reklāmas definīcijai, jo tās ir vērstas uz Sabiedrības kā saimnieciskās darbības veicējas patērētājiem piedāvāto transporta pakalpojumu popularitātes un pieprasījuma veicināšanu, kā arī Sabiedrības tēla popularizēšanu.

Saskaņā ar *Reklāmas likuma* 10.panta pirmo daļu reklāmas devējs ir persona, kura nolūkā gūt komerciālu vai citādu labumu pati izgatavo un izplata reklāmu vai kuras uzdevumā un interesēs cita persona izgatavo vai izplata reklāmu. Konstatējams, ka Sabiedrība saistībā ar Vides reklāmu, Radio reklāmu Nr.1 un Radio reklāmu Nr.2 ir uzskatāma par reklāmas devēju.

Reklāmas likuma 10.panta otrajā un trešajā daļā noteikts, ka reklāmas devējs ir atbildīgs par reklāmas saturu un ka reklāmas devējs ir tiesīgs izgatavot, pasūtīt, izplatīt vai nodot izplatīšanai tikai tādu reklāmu, kas nav pretrunā ar šo likumu un citiem normatīvajiem aktiem.

[4.1] Izvērtējot Sabiedrības sniegto un izplatīšanai nodoto **Vides reklāmu, Radio reklāmu Nr.1 un Radio reklāmu Nr.2**, PTAC konstatē, ka minētajās reklāmās cita starpā ietverti sekojoši paziņojumi (apgalvojumi), un proti:

- 1) Vides reklāmā – „*Latvijas valdība kopš 2009.gada vairs nepiedalās galvaspilsētas sabiedriskā transporta finansēšanā*”;

- 2) Radio reklāmā Nr.1 – „Latvijas valdība nevēlas iesaistīties galvaspilsētas sabiedriskā transporta finansēšanā”;
- 3) Radio reklāmā Nr.2 – „valdība nekādi nevēlas sadarboties ar pašvaldību šo pakalpojumu atbalstā”.

[4.2] Saskaņā ar *Reklāmas likuma* 2.panta 2.punktu šī likuma mērķis ir aizsargāt personu, kā arī kopumā visas sabiedrības intereses reklāmas jomā. Reklāmas likuma 3.panta otrā daļa noteic, ka reklāmā atļauts iekļaut tikai tādus paziņojumus vai vizuālos attēlus, kas nepārkāpj ētikas, humānisma, morāles, tikumības un pieklājības normas. Tādējādi *Reklāmas likuma* 3.panta otrajā daļā, kas nosaka reklāmai izvirzāmās vispārīgās prasības, likumdevējs ir iekļāvis ģenerālklausulu, kas ir atvērta tiesību jēdziens, kura saturu nosaka ar tiesību interpretācijas palīdzību katrā konkrētajā gadījumā.

PTAC secina, ka Vides reklāma, Radio reklāma Nr.1 un Radio reklāma Nr.2 neatbilst *Reklāmas likuma* 3.panta otrajai daļai, kas nosaka, ka reklāmā atļauts iekļaut tikai tādus paziņojumus, kas nepārkāpj ētikas normas.

Ētikas normas ir sociālās normas, t.i., relatīvi konkrēti un loģiski pilnīgi pamatatzinumi, noteikumi, paraugi, ar kuru palīdzību tiek regulētas attiecības individuālo un kolektīvo subjektu starpā. Ētika (no grieķu: tikums, raksturs, paradums, paraža) ir filozofiska mācība par morāli un tikumību². Ētikas normas nosaka sabiedrībā pieņemtos priekšstatus par to, kādu uzvedību un rīcību sabiedrība uzskata par pieņemamu, saprātīgu un labu³.

PTAC konstatē, ka Vides reklāmā konkrēti paustais paziņojums – „*Latvijas valdība kopš 2009.gada vairs nepiedalās galvaspilsētas sabiedriskā transporta finansēšanā*”, Radio reklāmā Nr.1 minētais – „*Latvijas valdība nevēlas iesaistīties galvaspilsētas sabiedriskā transporta finansēšanā*” un Radio reklāmā Nr.2 sniegtais apgalvojums – „*valdība nekādi nevēlas sadarboties ar pašvaldību šo pakalpojumu atbalstā*”, neatbilst normatīvajos aktos noteiktajam regulējumam, kur ir paredzēta sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanas finansēšana no valsts budžeta šim mērķim paredzētajiem līdzekļiem, kā arī faktiskajai situācijai, ko apliecina kompetentās iestādes – Satiksmes ministrijas 2015.gada 22.maija vēstulē Nr.04-01/2233 „*Par sabiedrisko transportu Rīgā*” sniegtā informācija par Rīgas pilsētas pašvaldībai no valsts budžeta piešķirto finansējumu sabiedriskā transporta jomā.

[4.3] Atbilstoši *Ministru kabineta iekārtas likuma* 3.pantam, kurā noteikta Ministru kabineta kompetence, Ministru kabinets apspriež vai izlemj visas lietas, kuras ietilpst tā kompetencē saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmi, starptautisko tiesību normām un likumiem. Attiecībā uz finansējuma sniegšanu no valsts budžeta līdzekļiem sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanas jomā jāņem vērā attiecīgajos normatīvajos aktos noteiktais un spēkā esošais regulējums, kas ietverts *Sabiedriskā transporta pakalpojumu likumā* un 2012.gada 15.maija Ministru kabineta noteikumos Nr.341 „*Kārtība, kādā nosaka un kompensē ar sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu saistītos zaudējumus un izdevumus un nosaka sabiedriskā transporta tarifus*” (turpmāk – Noteikumi Nr.341), kā arī jāņem vērā minētajos normatīvajos aktos paredzētais, konkrēti kādiem mērķim tiek piešķirts finansējums no valsts budžeta līdzekļiem.

Sabiedriskā transporta pakalpojumu likuma 3.panta pirmajā daļā noteikts, ka šis likums paredz sabiedriskā transporta nodrošināšanai nepieciešamā finansējuma avotus un finansēšanas principus. *Sabiedriskā transporta pakalpojumu likuma* 10.panta pirmā daļa paredz, ka pārvadātājam radušos zaudējumus un izdevumus, kas saistīti ar sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu, kompensē atbilstoši šā likuma 11. un 12.panta prasībām. Atbilstoši minētā likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkts nosaka, ka ar sabiedriskā transporta pakalpojumu

² Lasmane S., Milts A., Rubenis A. Ētika, Zvaigzne ABC, Rīga, 1995, 32-38.lpp. Administratīvās rajona tiesas 2006.gada 10.februāra spriedums lietā Nr.A42257405 (A830-06/14);

³ Administratīvās rajona tiesas 2006.gada 10.februāra spriedums lietā Nr.A42257405 (A830-06/14).

sniegšanu saistītos zaudējumus pārvadātājam kompensē atbilstoši apmēram un kārtībai, ko nosaka Ministru kabinets. Šos zaudējumus kompensē no: [...] 5) no valsts budžetā šim mērķim paredzētajiem līdzekļiem – pilsētas nozīmes maršrutu tīkla maršrutos – normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos.

Saskaņā ar *Sabiedriskā transporta pakalpojumu likuma* 11.panta otrās daļas 1. un 2.punktu Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā: 1) nosaka un aprēķina pārvadātāju zaudējumus, kā arī pārvadātājiem kompensē ar sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu saistītos zaudējumus un kontrolē šo līdzekļu izmantošanas tiesiskumu un pareizību; 2) pašvaldībām no valsts budžeta nosaka un aprēķina finansējumu zaudējumu kompensēšanai pārvadātājiem, kā arī pašvaldībām no valsts budžeta piešķir finansējumu zaudējumu kompensēšanai pārvadājumos, kas saistīti ar sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu, un kontrolē šo līdzekļu izmantošanas tiesiskumu un pareizību.

Noteikumu Nr.341 2.punkts nosaka, ka pārvadātājam kompensē šādus zaudējumus, kas saistīti ar sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījuma līguma izpildi: 2.1. zaudējumus, kas radušies, ja ar sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījuma līguma izpildi saistītās nepieciešamās izmaksas pārsniedz gūtos ieņēmumus; 2.2. zaudējumus, kas radušies, ievērojot pasūtītāja noteiktos tarifus; 2.3. nesaņemtus ieņēmumus par tādu kategoriju pasažieru pārvadāšanu, kurām pasūtītājs noteicis braukšanas maksas atvieglojumus; 2.4. nesaņemtus ieņēmumus par tādu pasažieru pārvadāšanu, kuriem noteikti braukšanas maksas atvieglojumi saskaņā ar normatīvajiem aktiem par pasažieru kategorijām, kuras ir tiesīgas izmantot braukšanas maksas atvieglojumus.

Noteikumu Nr.341 7.punktā noteikts, ka no valsts budžetā šim mērķim paredzētajiem līdzekļiem pārvadātājam kompensē: [...] 7.2. šo noteikumu 2.1.apakšpunktā minētos zaudējumus, ja tie saistīti ar pārvadājumiem pilsētas nozīmes maršrutu tīklā Sabiedriskā transporta pakalpojumu likuma 7.pantā noteiktajā gadījumā, – radušos zaudējumus par maršruta (reisa) daļu, kas ir ārpus pilsētas administratīvās teritorijas, ja šī maršruta (reisa) daļa ir vairāk nekā 30 % no kopējā maršruta garuma; 7.3. šo noteikumu 2.4.apakšpunktā minētos nesaņemtus ieņēmumus par tādu pasažieru pārvadāšanu, kuriem saskaņā ar normatīvajiem aktiem par pasažieru kategorijām, kuras ir tiesīgas izmantot braukšanas maksas atvieglojumus, noteikti braukšanas maksas atvieglojumi pilsētas nozīmes maršrutos, reģionālajos starppilsētu un reģionālajos vietējās nozīmes maršrutos.

Saskaņā ar Satiksmes ministrijas 2015.gada 22.maija vēstulē Nr.04-01/2233 sniegto informāciju no valsts budžeta Rīgas pilsētas pašvaldībai šobrīd tiek piešķirts finansējums: (1) zaudējumu segšanai pilsētas nozīmes maršrutu tīklā par maršruta (reisa) daļu, kas ir ārpus pilsētas administratīvās teritorijas vairāk par 30% no kopējā maršruta garuma (līdz ar Noteikumu Nr.341 izdošanu 2012.gada 15.maijā); (2) nesaņemto ieņēmumu kompensēšanai par pasažieru pārvadāšanu, kuriem saskaņā ar normatīvajiem aktiem valsts noteikusi braukšanas maksas atvieglojumus visā valsts teritorijā, t.i., personas ar I un II invaliditātes grupu, personas līdz 18 gadu vecumam ar invaliditāti un personas, kas pavada personu ar I invaliditātes grupu vai persona līdz 18 gadu vecumam ar invaliditāti. Tāpat 2015.gada 1. un 2.ceturksnī (avansā) Rīgas domei no valsts budžeta ir pārskaitītas dotācijas [...] EUR apmērā (t.sk., dotācija zaudējumu segšanai par pārvadājumiem pilsētas nozīmes maršrutu tīklā maršrutos (reisos), kas vairāk par 30% iziet ārpus pilsētas administratīvās teritorijas – [...] EUR, un dotācija par braukšanas maksas atvieglojumiem – [...] EUR).

Satiksmes ministrija arī norādījusi, ka Sabiedrības apgalvojumam, ka Latvijas valdība kopš 2009.gada vairs nepiedalās Rīgas sabiedriskā transporta finansēšanā, nav pamatojuma, jo Rīgas pilsētas pārvadājumu finansēšana no valsts budžeta nav tikusi pārtraukta, bet šis finansējums ir ticis samazināts atbilstoši valsts budžeta izdevumu apmēram.

Tādējādi secināms, ka Satiksmes ministrijas sniegtā informācija un dati apliecina, ka Rīgas pašvaldībai sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanas jomā ir ticis piešķirts valsts budžeta finansējums atbilstoši normatīvajos aktos konkrēti noteiktajiem finansējuma piešķiršanas mērķiem.

[4.4] Ņemot vērā iepriekš minēto, PTAC secina, ka lēmuma [4.1] punktā norādītie Vides reklāmas, Radio reklāmas Nr.1 un Radio reklāmas Nr.2 paziņojumi (apgalvojumi) ir izteikti nepamatoti, tādējādi aizskarot ar *Reklāmas likumu* aizsargātās sabiedrības intereses reklāmas jomā. Nepamatoti paužot norādītos paziņojumus (apgalvojumus), Vides reklāma, Radio reklāma Nr.1 un Radio reklāma Nr.2 sabiedrībai radīja vai varēja radīt nepareizu, neobjektīvu priekšstatu par Latvijas valsts valdības īstenoto kompetenci un pieņemtajiem lēmumiem sabiedriskā transporta jomā, radot iespaidu, ka Rīgas pilsētas pašvaldībai nav ticis piešķirts finansējums no valsts budžeta saistībā ar Sabiedrības nodrošinātajiem sabiedriskā transporta pakalpojumiem, kā to nosaka normatīvo aktu regulējums. Līdz ar to PTAC secina, ka Vides reklāmā, Radio reklāmā Nr.1 un Radio reklāmā Nr.2 ir pārkāptas ētikas normas un minētās reklāmas vērtējams kā neētiskas, nepatiesas un neobjektīvas, tādējādi minētajās reklāmās ir pārkāpta *Reklāmas likuma* 3.panta pirmā un otrā daļa. Atbilstoši *Reklāmas likuma* 3.panta pirmajai daļai reklāmai jābūt likumīgai, patiesai un objektīvai, tā veidrojama saskaņā ar godprātīgu reklāmas praksi. Reklāma nedrīkst mazināt sabiedrības uzticēšanos reklāmai.

Ievērojot iepriekš minēto, konstatējams, ka Sabiedrība ir sniegusi normatīvajiem aktiem neatbilstošu reklāmu (t.i., Vides reklāmu, Radio reklāmu Nr.1 un Radio reklāmu Nr.2), proti, iekļāvusi norādītajās reklāmās paziņojumus, kas pārkāpj ētikas normas, un ir nepatiesi un neobjektīvi, tādējādi Sabiedrība ir izdarījusi LAPK 166.¹³ panta otrajā daļā noteikto administratīvo pārkāpumu par normatīvo aktu prasībām neatbilstošas reklāmas sniegšanu.

[5] NKAL 14.panta pirmajā daļā noteikts, ka šā likuma ievērošanas uzraudzību veic PTAC savas kompetences ietvaros. Atbilstoši NKAL 1.panta pirmās daļas 1.punktam, kas nosaka, ka komercprakse ir darbība (uzvedība, apgalvojums, komerciāla saziņa, tirgvedība) vai bezdarbība (noklusējums), kas tieši saistīta ar tirdzniecības veicināšanu, preces (ķermeniskas vai bezķermeniskas lietas) pārdošanu vai pakalpojuma sniegšanu patērētājam, Sabiedrības darbība, sniedzot un nododot izplatīšanai patērētājiem Vides reklāmu, Radio reklāmu Nr.2 un Radio reklāmu Nr.3, ir uzskatāma par komercpraksi, jo tā ir tieši saistīta ar Sabiedrības piedāvāto transporta pakalpojumu piedāvāšanu/sniegšanu patērētājam un Sabiedrība to ir veikusi savas saimnieciskās darbības ietvaros. Līdz ar to Sabiedrība ir atzīstama par komercprakses īstenotāju saskaņā ar NKAL 1.panta pirmās daļas 2.punktu, kas paredz, ka komercprakses īstenotājs ir jebkura fiziskā vai juridiskā persona, kas savas saimnieciskās vai profesionālās darbības ietvaros īsteno komercpraksi, kā arī jebkura cita fiziskā vai juridiskā persona, kas rīkojas komercprakses īstenotāja vārdā vai uzdevumā.

[5.1] Atbilstoši NKAL 4.panta pirmās daļas noteikumiem negodīga komercprakse ir aizliegta. NKAL 4.panta otrās daļas 2.punktā ir noteikts, ka komercprakse ir negodīga, ja iestāties vismaz viens no šādiem nosacījumiem: tā ir maldinoša.

[5.2] Sabiedrības īstenoto komercpraksi PTAC vērtē no vidusmēra patērētāja uztveres viedokļa, ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2005/29/EK, kas attiecas uz uzņēmēju negodīgu komercpraksi iekšējā tirgū attiecībā pret patērētājiem un ar ko groza Padomes Direktīvu 84/450/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 97/7/EK, 98/27/EK un 2002/65/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr.2006/2004 („Negodīgas komercprakses direktīva”), un Eiropas Kopienų tiesas (turpmāk – EKT) praksē norādītos vidusmēra patērētāja kritērijus – patērētājs, kurš ir pietiekoši zinošs un labi informēts, kā arī pietiekoši vērgs un piesardzīgs (skat. Direktīvas preambulas 18.punkts; EKT C-112/99, 52.paragrāfs; C-44/01, 55.paragrāfs; C-356/04, 78.paragrāfs; C-381/05, 23.paragrāfs). Saskaņā ar *Negodīgas komercprakses direktīvas* (2005/29/EK, 2005.gada 11.maijs) preambulas 11.punktu ar šo direktīvu ir sasniedzama augsta līmeņa patērētāju tiesību aizsardzība, nosakot vienotu vispārēju aizliegumu tādai negodīgai komercpraksi, kas kropļo patērētāju saimniecisko rīcību. Minētās direktīvas 2.panta e) punkts nosaka, ka būtiski kropļot patērētāja

saimniecisko rīcību” nozīmē izmantot komercpraksi, lai būtiski mazinātu patērētāja spējas pieņemt uz informāciju balstītu lēmumu, tādējādi liekot patērētājam pieņemt tādus lēmumus par darījuma veikšanu, kādus viņš citādi nebūtu pieņēmis. Savukārt 2.panta k) punkts nosaka, ka „lēmums veikt darījumu” ir jebkurš patērētāja pieņemts lēmums par to, vai, kā un pēc kādiem noteikumiem veikt pirkumu, vai veikt pilnus vai daļējus maksājumus, paturēt produktu vai no tā atbrīvoties, vai attiecībā uz to izmantot līgumtiesības, neatkarīgi no tā, vai patērētājs nolēm j rīkoties vai no rīcības atturēties.

[5.3] Izvērtējot Sabiedrības īstenoto konkrēto komercpraksi, sniedzot un izplatot **Vides reklāmu**, PTAC ir konstatējis, ka Sabiedrība ir īstenojusi negodīgu – maldinošu – komercpraksi saskaņā ar NKAL 4.panta otrās daļas 2.punktu un 10.panta pirmās daļas 1. un 2.punktu, tādējādi pārkāpjot NKAL 4.panta pirmajā daļā noteikto negodīgas komercprakses aizliegumu.

NKAL 10.panta pirmās daļas 1. un 2.punkts nosaka, ka: komercpraksi uzskata par maldinošu, ja, ņemot vērā visas tās īpatnības un apstākļus, kā arī tajā izmantotā saziņas līdzekļa ierobežojumus, var secināt, ka: 1) tiek noklusēta būtiska informācija, kas vidusmēra patērētājam ir nepieciešama, lai pieņemtu uz informāciju balstītu lēmumu, un komercprakses ietekmē vidusmēra patērētājs pieņem vai var pieņemt tādu lēmumu par rīcību saistībā ar darījumu, kādu citādi nebūtu pieņēmis; 2) komercprakses īstenojums būtisku informāciju slēpj vai sniedz neskaidri, nesaprotami, divdomīgi vai nepiemērotā laikā, vai nenorāda komercprakses komerciālo nolūku, ja tas jau no konteksta nav skaidrs, un rezultātā vidusmēra patērētājs pieņem vai var pieņemt tādu lēmumu par rīcību saistībā ar darījumu, kādu citādi nebūtu pieņēmis.

[5.3.1] Attiecībā uz Vides reklāmu ar saukli: „RĪGAS DOME TURPINA DOTĒT MĒNEŠA BIĻETES NO 1.FEBRUĀRA”, PTAC konstatē, ka Vides reklāmā cita starpā norādīts, ka: (1) pasažieris, kuram „*katru dienu uz darbu*” ir jābrauc „*ar vienu transporta veidu*”, par mēneša biļeti maksā 30,00 EUR un brauciens maksā no 0,60 EUR; (2) pasažieris, kuram „*katru dienu uz darbu*” ir jābrauc ar diviem transporta veidiem par mēneša biļeti maksā 40,00 EUR un brauciens maksā no 0,40 EUR.

PTAC konstatē, ka Vides reklāmā patērētājam būtiska informācija par to, ka mēneša biļete par cenu 30,00 EUR apmērā un par cenu 40,00 EUR apmērā attiecas uz mēneša darba dienām (t.i., pirmdiena līdz piektdiena) tiek sniegta neskaidri, nesaprotami. Saskaņā ar Sabiedrības interneta mājas lapā⁴ sadaļā „*Biļešu klāsts un cenas*” pieejamo informāciju patērētājs par 30,00 EUR un par 40,00 EUR var iegādāties mēneša biļeti, kas ir derīga mēneša darba dienām (pirmdiena līdz piektdiena). Tādējādi PTAC norāda, ka Vides reklāmā ietvertā informācija – „*katru dienu uz darbu*”, ir vērtējama kā neskaidra, nesaprotama, jo mēneša biļetes 30,00 EUR un 40,00 EUR apmērā ir izmantojamas tikai mēneša darba dienās (pirmdiena – piektdiena), bet reklāmā ietvertais apgalvojums „*katru dienu uz darbu*” patērētājam rada vai var radīt maldinājumu par to, ka minētās mēneša biļetes ir izmantojamas arī sestdienā un svētdienā, kad, piemēram, patērētājam var būt nepieciešams braukt uz darbu.

PTAC arī konstatē, ka Vides reklāmā tiek noklusēta (patērētājam netiek sniegta) būtiska informācija, ka mēneša biļete par cenu 30,00 EUR apmērā attiecas uz vienu maršrutu – t.i., viena sabiedriskā transportlīdzekļa veida (tramvajs, trolejbuss, autobuss) vienu maršrutu. Saskaņā ar Sabiedrības interneta mājas lapā⁵ sadaļā „*Biļešu klāsts un cenas*” pieejamo informāciju patērētājs par 30,00 EUR var iegādāties mēneša biļeti vienā maršrutā mēneša darba dienām (pirmdiena līdz piektdiena). Tādējādi Vides reklāmā patērētājam tiek radīts maldinošs iespaids, ka mēneša biļetes cena 30,00 EUR apmērā attiecas tikai uz viena sabiedriskā transportlīdzekļa veidu (tramvajs, trolejbuss, autobuss), līdz ar ko nepamatoti radot patērētājam iespaidu, ka minētā mēneša biļete ir izmantojama konkrētā sabiedriskā transportlīdzekļa veida

⁴ <https://www.rigassatiksmelv/biletas/bilesu-klasts-un-cenas/menesa-bilete/>

⁵ <https://www.rigassatiksmelv/biletas/bilesu-klasts-un-cenas/menesa-bilete/>

visos maršrutos (piemēram, ka mēneša biļeti par 30,00 EUR var izmantot tramvaja visos maršrutos, ne tikai maršrutu sakritības robežās).

Saistībā ar Vides reklāmā lietoto frāzi „*ar vienu transporta veidu*” norādāms, ka „transporta veids” un „maršruts” pēc sava satura un būtības ir divi dažādi jēdzieni. Saskaņā ar *Sabiedriskā transporta pakalpojumu likuma* 1.panta 14.punktu sabiedriskie transportlīdzekļi ir „*sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanā iesaistītie transportlīdzekļi (autobuss, tramvajs, trolejbuss, vilciens), kuri paredzēti, pielāgoti un aprīkoti noteikta pasažieru skaita pārvadāšanai*”. Savukārt minētā likuma 1.panta 1.punkts paredz, ka maršruts ir „*normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā apstiprināts noteikts sabiedriskā transportlīdzekļa (neatkarīgi no transportlīdzekļu veida un skaita) kustības ceļš starp diviem kustības galapunktiem*”. No minētajām tiesību normām izriet, ka sabiedrisko transportu pakalpojumu jomā sabiedrisko transportlīdzekļu veidi jeb kā Vides reklāmā minēts – „*transporta veids*” ir nošķirami no jēdziena „maršruts”.

Kā izriet arī no Sabiedrības interneta mājas lapā⁶ sniegtās informācijas, tad mēnešu biļešu cenas pamatā ir diferencētas atkarībā no tā, vai tās izmantojamas vienā maršrutā vai arī visos tramvaju, trolejbusu un autobusu maršrutos, bet kā papildu kritērijs cenai paredzēta mēneša biļetes izmantošanas iespēja mēneša darba dienās (pirmdiena līdz piektdiena) vai visām mēneša dienām. Līdz ar to, ietverot Vides reklāmā tikai frāzi „*transporta veids*”, nav uzskatāms, ka šajā reklāmā ir sniegta informācija, ka mēneša biļete par cenu 30,00 EUR apmērā attiecas uz konkrētā sabiedriskā transportlīdzekļa veida vienu maršrutu.

Saskaņā ar NKAL 10.panta trešās daļas 1.punktu: ja komercprakses īstenotājs izmantotajai komerciālās saziņas formai piemērotā veidā piedāvā patērētājam iegādāties preci vai saņemt pakalpojumu un norāda preces vai pakalpojuma īpašības un cenu, tādējādi dodot iespēju patērētājam veikt pirkumu (turpmāk — uzaicinājums veikt pirkumu), par būtisku uzskata šādu informāciju, ja tā jau no konteksta nav skaidra: 1) preces vai pakalpojuma galvenās īpašības tādā apjomā, kas ir piemērots izmantotajam saziņas līdzeklim un konkrētajai precei vai pakalpojumam. Minētā tiesību norma uzliek komercprakses īstenotājam pienākumu sniegt patērētājam visu informāciju, kas vidusmēra patērētājam vajadzīga, lai pieņemtu uz informāciju balstītu lēmumu (t.i., būtiskas informācijas prasība)⁷. Šo prasību mērķis ir nevis uzlikt tirgotājiem nevajadzīgu vai nesamērīgu pienākumu sniegt informāciju, bet gan nodrošināt, lai patērētāji netiktu maldināti, pieņemot lēmumu veikt pirkumu⁸.

Norādāms, ka informācija par to, ka mēneša biļetes cena 30,00 EUR apmērā un 40,00 EUR apmērā attiecas uz mēneša darba dienām (pirmdiena līdz piektdiena) un mēneša biļetes cena 30,00 EUR apmērā attiecas uz sabiedriskā transportlīdzekļa veida (tramvajs, trolejbuss, autobuss) vienu maršrutu saskaņā ar NKAL 10.panta trešās daļas 1.punktu ir uzskatāma par būtisku informāciju, kas sniedzama Vides reklāmā.

Ņemot vērā minēto, PTAC secina, ka, nesniedzot Vides reklāmā pilnīgu un skaidru informāciju, Sabiedrības īstenotās komercprakses – Vides reklāmas ietekmē vidusmēra patērētājs pieņēma vai varēja pieņemt tādu lēmumu par rīcību saistībā ar darījumu, kādu citādi nebūtu pieņēmis (piemēram, patērētājs iegādājās mēneša biļeti 30,00 EUR apmērā, kaut gan patērētājam uz darbu ir jānododas arī sestdienās un svētdienās – līdz ar ko patērētājs būtu iegādājies mēneša biļeti 35,00 EUR apmērā, jo tā paredzēta viena transporta veida vienā maršrutā visām mēneša dienām vai patērētājs izvēlētos izmantot personīgo pārvietošanās līdzekli, piemēram, automašīnu, velosipēdu u.c.).

Attiecībā uz Sabiedrības Pārstāves norādīto argumentu, ka Vides reklāma ir vērtējama/skatāma kopsakarā ar Radio reklāmu Nr.4, kā arī Sabiedrības Paskaidrojumā 5 norādīto, ka Radio reklāmā Nr.4 ir ietverts plašāks skaidrojums par mēneša biļetēm, PTAC konstatē, ka Radio reklāmā Nr.4 tika pausta šāda informācija: „Cienījamie rīdzinieki! Rīgas

⁶ <https://www.rigassatiksmeliv/biletas/bilesu-klasts-un-cenas/menesa-bilete/>

⁷ Skat., Direktīvas 2005/29/EK, kas attiecas uz negodīgu komercpraksi, īstenošanas un piemērošanas vadlīnijas, 45.lpp.;

⁸ Turpat, 46.lpp.

dome turpina dotēt mēneša biļetes Rīgas sabiedriskajā transportā, lai palīdzētu tiem, kas regulāri izmanto sabiedrisko transportu. Pasažieris, kuram ir jābrauc uz darbu katru dienu ar vienu transporta veidu, no 1.februāra varēs nopirkt mēneša biļeti vienam maršrutam darba dienām par 30,00 EUR mēnesī, viens brauciens šādam pasažieriem maksā tikai 0,60 EUR. Tie, kuri katru darba dienu brauc ar diviem transporta veidiem, varēs iegādāties mēneša biļeti visiem transporta veidiem darba dienām par 40,00 EUR un viens brauciens izmaksās vēl lētāk tikai 0,40 EUR. Savukārt bērni, skolēni un pensionāri turpinās izmantot transportu bez maksas. Studentiem transports maksās tikai 0,30 EUR, bet strādājošiem pensionāriem 0,60 EUR”. PTAC norāda, ka, lai arī Radio reklāmā Nr.4 tiek pausta atbilstoša informācija par to, ka mēneša biļete par cenu 30,00 EUR apmērā un 40,00 EUR apmērā attiecas uz mēneša darba dienām, bet mēneša biļete par cenu 30,00 EUR apmērā – uz viena transporta veida vienu maršrutu, jāņem vērā apstākļi, ka Vides reklāmas un Radio reklāma Nr.4 izplatīšanas kanāli atšķiras, proti, patērētājs, kurš neklausās radio nesaņēma vai varēja nesaņemt Radio reklāmā Nr.4 pausto informāciju, kā arī jāņem vērā tas, ka Radio reklāma Nr.4 tika izplatīta tikai noteiktās radio stacijās, līdz ar to arī no šāda aspekta secināms, ka Radio reklāmā Nr.4 sniegtā informācija nenonāca vai varēja nenonākt līdz patērētājam. Ņemot vērā minētos apstākļus, secināms, ka patērētājs pamatoti varēja paļauties tikai uz Vides reklāmā sniegto informāciju par mēnešu biļešu cenām un konkrēto mēnešu biļešu izmantošanas nosacījumiem.

[5.4] Izvērtējot Sabiedrības īstenoto konkrēto komercpraksi, sniedzot un nododot izplatīšanai **Radio reklāmu Nr.2** un **Radio reklāmu Nr.3**, PTAC ir konstatējis, ka Sabiedrība ir īstenojusi negodīgu – maldinošu – komercpraksi saskaņā ar NKAL 4.panta otrās daļas 2.punktu un 10.panta pirmās daļas 1.punktu, tādējādi pārkāpjot NKAL 4.panta pirmajā daļā noteikto negodīgas komercprakses aizliegumu.

PTAC konstatē, ka: Radio reklāmā Nr.2, sniedzot informāciju, ka: „*Rīgā viena brauciena cena tagad ir 1,15 EUR [..]*” un Radio reklāmā Nr.3, sniedzot informāciju, ka: „*No 1.februāra mainīsies maksa par braucienu Rīgas sabiedriskā transportā. Viena brauciena cena tiks noteikta 1,15 EUR apmērā. [..]*”, tiek noklusēta informācija, ka viena brauciena cena 1,15 EUR apmērā neattiecas uz gadījumu, ja biļete vienam braucienam tiek iegādāta pie sabiedriskā transportlīdzekļa vadītāja, jo šādā gadījumā Radio reklāmā Nr.2 un Radio reklāmā Nr.3 minētā cena 1,15 EUR nav spēkā, viena brauciena cena atšķiras un tā ir augstāka. Saskaņā ar Sabiedrības interneta mājas lapā⁹ sadaļā „*Biļešu klāsts un cenas*” pieejamo informāciju, iegādājoties biļeti transportlīdzeklī pie vadītāja, biļetes cena ir 2,00 EUR.

Atbilstoši NKAL 10.panta trešās daļas 1.punktam un 3.punktam minētā informācija par viena braucienu cenu 1,15 EUR apmērā – ka tā nav spēkā, ja biļete vienam braucienam tiek iegādāta pie sabiedriskā transportlīdzekļa vadītāja, ir uzskatāma par būtisku informāciju, kas sniedzama Radio reklāmā Nr.2 un Radio reklāmā Nr.3. Tādējādi PTAC secina, ka Radio reklāma Nr.2 un Radio reklāma Nr.3 rada vai varēja radīt patērētājam maldinošu priekšstatu par viena brauciena cenu (ja biļete tiek iegādāta pie transportlīdzekļa vadītāja), jo patērētājs, paļaujoties uz Radio reklāmā Nr.2 un Radio reklāmā Nr.3 sniegto informāciju, varēja pamatoti pieņemt, ka viena brauciena cena ir konstanta un tā ir tāda pati – 1,15 EUR apmērā arī situācijā, ja biļete vienam braucienam tiek iegādāta pie sabiedriskā transportlīdzekļa vadītāja (un ja konkrētajā sabiedriskā transportlīdzeklī nav uzstādīts attiecīgs biļešu automāts, kur iespējams iegādāties biļeti).

Ņemot vērā minēto, PTAC secina, ka, nesniedzot Radio reklāmā Nr.2 un Radio reklāmā Nr.3 pilnīgu informāciju par viena braucienu cenu 1,15 EUR apmērā, – ka minētā cena nav spēkā, ja biļete vienam braucienam tiek iegādāta pie sabiedriskā transportlīdzekļa vadītāja (sabiedriskos transportlīdzekļos, kuros nav uzstādīts attiecīgs biļešu automāts, kur iespējams iegādāties biļeti), Sabiedrības īstenotās komercprakses – Radio reklāmas Nr.2 un Radio reklāmas Nr.3 ietekmē vidusmēra patērētājs pieņēma vai varēja pieņemt tādu lēmumu par rīcību

⁹ <https://www.rigassatiksmelv.lv/biletas/bilesu-klasts-un-cenas/bilete-noteiktam-braucienuskaitam/>

saistībā ar darījumu, kādu citādi nebūtu pieņēmis (piemēram, patērētājs savlaicīgi neiegādājās biļeti vienam braucienam 1,15 EUR apmērā iepriekšpārdošanā, bet, paļaujoties uz Radio reklāmā Nr.2 un Radio reklāmā Nr.3 sniegto informāciju, izlēma to iegādāties pie transportlīdzekļa vadītāja, tādējādi patērētājam, lai iegādātos biļeti vienam braucienam, bija jāveic piemaksa 0,85 EUR apmērā pie Radio reklāmā Nr.2 un Radio reklāmā Nr.3 nosauktās biļetes cenas – 1,15 EUR).

[5.5] Izvērtējot Sabiedrības īstenoto konkrēto komercpraksi, sniedzot un nododot izplatīšanai **Radio reklāmu Nr.2**, PTAC ir konstatējis, ka Sabiedrība ir īstenojusi negodīgu – maldinošu – komercpraksi saskaņā ar NKAL 4.panta otrās daļas 2.punktu un 9.panta pirmās daļas 1.punktu, tādējādi pārkāpjot NKAL 4.panta pirmajā daļā noteikto negodīgas komercprakses aizliegumu.

Saskaņā ar NKAL 9.panta pirmās daļas 1.punktu komercpraksi uzskata par maldinošu, ja, ņemot vērā visus apstākļus, patērētājs tās ietekmē pieņem vai var pieņemt tādu lēmumu par rīcību saistībā ar darījumu, kādu viņš citādi nebūtu pieņēmis. Komercpraksi uzskata par maldinošu šādos gadījumos: tās ietvaros tiek sniegta nepatiesa informācija vai šī informācija jebkādā veidā, tostarp vispārējās pasniegšanas ziņā, maldina vai varētu maldināt vidusmēra patērētāju pat tad, ja faktiski ir pareiza.

PTAC konstatē, ka Radio reklāmā Nr. 2 cita starpā ir sniegta informācija, ka: „*Rīgā viena brauciena cena tagad ir 1,15 EUR. Tas ir labs rādītājs, ņemot vērā, ka Rīgā ir viens no modernākajiem sabiedriskajiem transportiem reģionā. Salīdzinājumam Prāgā biļete maksā 1,16 EUR, Budapeštā 1,44 EUR, bet tepat Stokholmā brauciena maksa jau ir gandrīz 4,00 EUR.[.]*”. Tādējādi norādītajā reklāmā tiek salīdzinātas viena brauciena cenas Rīgas pilsētas sabiedriskajā transportā ar sabiedriskā transporta biļešu cenām trīs citās Eiropas pilsētās (Prāgā, Budapeštā un Stokholmā). Radio reklāmā Nr.2 minēts, ka Rīgā viena brauciena cena ir 1,15 EUR, savukārt biļete Prāgā maksā – 1,16 EUR, Budapeštā – 1,44 EUR; Stokholmā – gandrīz 4,00 EUR.

Sabiedrība savā Paskaidrojumā 3 norādījusi, ka pamatā Eiropas pilsētās sabiedriskā transporta biļetes ir laika biļetes, salīdzinājumam izvēlētas biļetes, kas tiek vairumā gadījumu lietotas: Stokholmā „*Zone ticket*” jeb zonas biļete, derīga 75 minūtes (tramvajs, autobuss, metro un dzelzceļš 1 zonas ietvaros), Prāgā „*Basic*”, derīga 90 minūtes (tramvajs, autobuss un metro pilsētas robežās), Budapeštā „*Single ticket bought on the spot*”, derīga 80 minūtes (tramvajs, autobuss, trolejbuss un metro pilsētas robežās), kā arī paskaidrojusi, ka minētajās pilsētās pasažieriem, kuri vēlas braukt vienu braucienu, nav pieejamas citas biļetes un ir jāizmanto minētās laika biļetes, kas Sabiedrības ieskatā ļauj tās savstarpēji salīdzināt arī ar Rīgā noteikto braukšanas maksu par vienu braucienu.

Izvērtējot Radio reklāmu Nr.2, tostarp, ņemot vērā konkrētās reklāmas pasniegšanas veidu (t.i., reklāmā minēto salīdzinājumu), secināms, ka Reklāmā Nr.2 ietvertais salīdzinājums par viena brauciena cenu Rīgas sabiedriskajā transportā ar biļetes cenu Prāgas, Budapeštas un Stokholmas sabiedriskajā transportā maldina vai var maldināt vidusmēra patērētāju par to, ka Radio reklāmā Nr.2 ir salīdzinātas identiskas vai vienāda veida sabiedriskā transporta biļetes, kaut gan faktiski konkrētās pilsētās sabiedriskā transporta biļete par Radio reklāmā Nr.2 minēto konkrēto cenu nodrošina atšķirīgu sabiedriskā transporta izmantošanas kārtību un iespējas. Līdz ar to nav uzskatāms, ka Radio reklāmā Nr.2 minētais biļešu cenu salīdzinājums attiecas uz savstarpēji vienāda veida (t.i., salīdzināmām) sabiedriskā transporta biļetēm. Konstatējams, ka saskaņā ar Sabiedrības interneta mājas lapā¹⁰ sadaļā „*Biļešu klāsts un cenas*” pieejamo informāciju, Sabiedrība piedāvā laika biļeti, piemēram, visos tramvaju, trolejbusu un autobusu maršrutos 24 stundām par cenu 5,00 EUR apmērā.

PTAC norāda, ka Radio reklāmā Nr.2 nepamatoti ir salīdzināta cena (1,15 EUR) Rīgas sabiedriskā transportā vienam braucienam (biļetei), ko patērētājs pēc savas izvēles var izmantot

¹⁰ <https://www.rigassatiksmelv.lv/biletas/bilesu-klasts-un-cenas/laika-bilete/>

tikai viena sabiedriskā transportlīdzekļa veida vienā maršrutā un kas nav izmantojama noteiktā laika posmā, ar Prāgas, Budapeštas un Stokholmas sabiedriskā transporta biļeti, jo par Radio reklāmā Nr.2 minētajām cenām Prāgas, Budapeštas un Stokholmas sabiedriskā transporta biļete paredz patērētājam atšķirīgas un/vai plašākas sabiedriskā transporta izmantošanas iespējas/priekšrocības. Proti, PTAC konstatē, ka:

- (1) Prāgā¹¹ sabiedriskā transporta biļeti 1,16 EUR apmērā jeb 33,00 CZK (pamata biļete pieaugušajam – *Ticket/Pass Type Basic 90 min*) patērētājs var izmantot noteiktu laika posmu – 90 minūtes. Saskaņā ar publiski pieejamo informāciju¹² minētā biļete var tikt izmantota jebkāda veida sabiedriskajos transportlīdzekļos un pieļauj transfēru starp viena veida sabiedrisko transportlīdzekļu līnijām (piemēram, metro – metro; tramvajs – tramvajs) un transfēru starp dažādu sabiedrisko transportlīdzekļu veidiem (piemēram, metro – tramvajs, tramvajs – autobuss) 90 minūtes no biļetes reģistrēšanas/apstiprināšanas;
- (2) Budapeštā¹³ sabiedriskā transporta biļete 1,44 EUR apmērā jeb 450,00 HUF (*Single ticket bought on the spot*) ir derīga vienam nepārtrauktam braucienam bez transfēra (pārsēšanās), taču biļetes derīguma perioda laikā (80 minūtes pēc reģistrēšanas) ir atļauts transfērs (pārsēšanās) metro tīklā (M1, M2, M3 un M4);
- (3) Stokholmā¹⁴ sabiedriskā transporta biļete gandrīz 4,00 EUR apmērā jeb 36,00 SEK ir paredzēta vienai zonai (piezīme, kopumā ir trīs zonas: A, B un C), zonas biļete ir izmantojama neierobežoti konkrētajā zonā atbilstoši biļetes noteiktā laika posma beigām. Vienas zonas biļete ir derīga 75 minūtes.

Ņemot vērā iepriekš minēto, secināms, ka Radio reklāma Nr.2, kurā salīdzināti pēc būtības atšķirīgi biļešu veidi (neminot, ka Prāgā, Budapeštā un Stokholmā sabiedriskā transporta izmantošanas iespējas un kārtība par konkrēto norādīto biļetes cenu ir atšķirīgas, piemēram, ka tās pamatā ir laika biļetes, salīdzinot ar Sabiedrības piedāvāto sabiedriskā transporta pakalpojumu (vienu braucienu) 1,15 EUR apmērā), rada vai varēja radīt patērētājam maldinošu iespaidu, ka Radio reklāmā Nr.2 ir salīdzinātas cenas starp identiskām vai vienāda veida sabiedriskā transporta biļetēm, neskatoties uz apstākli, ka Radio reklāmā Nr.2 minētā informācija par biļešu cenām sabiedriskajā transportā Prāgā, Budapeštā un Stokholmā atbilst publiski pieejamai informācijai. Līdz ar to PTAC ieskatā Radio reklāmā Nr.2 minētais biļešu cenu salīdzinājums starp Sabiedrības piedāvāto pakalpojumu – viena brauciena cenu 1,15 EUR (kas nav laika biļete) un konkrētajām sabiedriskā transporta pakalpojumu (t.i., laika biļešu) cenām Prāgā, Budapeštā un Stokholmā pats par sevi vērtējams kā neobjektīvs, jo no šī cenu salīdzinājuma patērētājam, nezinot Prāgā, Budapeštā un Stokholmā sabiedriskā transporta izmantošanas kārtību un iespējas (piemēram, ka tās ir laika biļetes), nav iespējams pilnīgi un objektīvi izvērtēt Sabiedrības piedāvātās biļetes (viena brauciena) 1,15 EUR apmērā ekonomisko izdevīgumu. PTAC arī secina, ka Radio reklāma Nr.2 ietekmē vai var ietekmēt patērētāja ekonomisko rīcību, jo tajā pēc būtības, minot transporta biļešu cenu salīdzinājumu starp Sabiedrības piedāvātā transporta pakalpojuma cenu un transporta pakalpojuma cenām Prāgā, Budapeštā un Stokholmā, patērētājam tiek izteikts aicinājums veikt pirkumu – gan esošajiem Sabiedrības klientiem (patērētājiem) – turpināt iegādāties Sabiedrības nodrošinātos sabiedriskā transporta pakalpojumus, gan arī potenciālajiem sabiedrības klientiem (patērētājiem), kā arī secināms, ka Radio reklāma Nr.2 ir vērsta uz to, lai popularizētu Sabiedrības piedāvātos pakalpojumus.

Ievērojot iepriekš minēto, Sabiedrības īstenotā komercprakse, sniedzot un nododot izplatīšanai Radio reklāmu Nr.2, saskaņā ar NKAL 9.panta pirmās daļas 1.punktu ir uzskatāma par maldinošu, jo tās ietvaros sniegtā informācija vispārējās pasniegšanas ziņā maldina vai

¹¹ <http://www.dpp.cz/en/fares-in-prague/>

¹² http://www.myczechrepublic.com/prague/tickets_fares.html

¹³ <http://www.bkk.hu/en/prices/single-ticket-bought-on-the-spot/>

¹⁴ <http://sl.se/en/fares--tickets/>

varētu maldināt vidusmēra patērētāju. Sabiedrības īstenotās konkrētās komercprakses ietekmē vidusmēra patērētājs pieņēma vai varēja pieņemt tādu lēmumu par rīcību saistībā ar darījumu, kādu viņš citādi nebūtu pieņēmis.

[5.6] Apkopojot lēmuma [5] – [5.5] punktus norādīto, PTAC konstatē, ka Sabiedrība, sniedzot un nododot izplatīšanai Vides reklāmu, Radio reklāmu Nr.2 un Radio reklāmu Nr.3, ir īstenojusi negodīgu – maldinošu – komercpraksi saskaņā ar NKAL 4.panta otrās daļas 2.punktu, tādējādi ir izdarījusi LAPK 166.¹⁵panta trešajā daļā noteikto administratīvo pārkāpumu par negodīgas komercprakses īstenošanu.

[6] Saskaņā ar Sabiedrības paskaidrojumos sniegto informāciju PTAC konstatē, ka Vides reklāma tika izplatīta noteiktu laika posmu, t.i., no 2015.gada [..] līdz 2015.gada [..]. Vides reklāma tika izplatīta Sabiedrības sabiedrisko transportlīdzekļu salonos, izvietojot minēto reklāmu sabiedriskā transportā paredzētajās plakātu vietās. Attiecībā uz Vides reklāmas izplatīšanas apjomu no lietas materiāliem un Sabiedrības sniegtās informācijas konstatējams, ka kopumā norādītajā laika periodā tika izplatīti [..] plakāti, kuros tika attēlota Vides reklāma.

PTAC norāda, ka Vides reklāma (plakāti, kuros attēlota konkrētā reklāma) sabiedrisko transportlīdzekļu salonos ir efektīvs reklāmas izplatīšanas līdzeklis, kā Sabiedrībai tiešā veidā uzrunāt jau esošos klientus (patērētājus), kā arī piesaistīt jaunus klientus (patērētājus) iegādāties Sabiedrības piedāvāto mēneša biļeti 30,00 EUR un 40,00 EUR apmērā. Atzīmējams, ka izplatot Vides reklāmu sabiedrisko transportlīdzekļu salonos, tajā pausto informāciju saņēma un/vai bija iespējams saņemt plašam personu lokam, jo Rīgas pilsētas sabiedrisko transportu ikdienā izmanto liels skaits personas. Tāpat jāņem vērā, ka Sabiedrība Vides reklāmu izplatīja salīdzinoši lielā apjomā ([..] plakāti), ņemot vērā izplatīšanas laika periodu t.i., no 2015.gada [..] līdz 2015.gada [..] jeb [..] kalendārās dienas. PTAC norāda, ka Vides reklāmas izplatīšanas apjoms tiek ņemts vērā, lai konstatētu, cik plašu patērētāju loku skārusi konkrētā reklāma. Līdz ar to secināms, ka Vides reklāma tikusi izplatīta tādā veidā, lai tajā pausto informāciju saņemtu plašs patērētāju/personu loks, tostarp ietekmējot arī patērētāju ekonomisko rīcību.

[6.1] Atbilstoši lietā sniegtajiem Sabiedrības paskaidrojumiem PTAC konstatē, ka reklāmas radio (t.i., Radio reklāma Nr.1, Radio reklāma Nr.2 un Radio reklāma Nr.3) tika izplatītas noteiktu laika posmu, t.i., no 2015.gada [..] līdz 2015.gada [..], un tās tika izplatītas [..] radiostacijās un proti: [..].

Kā redzams, tad radio reklāmas (t.i., Radio reklāma Nr.1, Radio reklāma Nr.2 un Radio reklāma 3) tika izplatītas arī populārākajās radiostacijās, piemēram, [..].

Konstatējams, ka Radio reklāma Nr.1, Radio reklāma Nr.2 un Radio reklāma 3, kas ir radio reklāmas, aptver lielu mērķauditoriju, jo salīdzinājumā ar citiem reklāmas izplatīšanas līdzekļiem (piemēram, prese) radio reklāmu iespējams ļoti bieži atkārtot, tā spēj sasniegt klausītāju „jebkurā vietā un jebkurā laikā”. Radio ir mediji, ko klausās gan cilvēki, kam nav pieejams televizors, dators, gan arī tie, kas neiegādājas vai kam nav pieejama prese. Tādējādi ar radio starpniecību var piesaistīt ļoti daudz cilvēku (patērētāju) uzmanību.¹⁵

Tāpat atzīmējams, ka Sabiedrības izplatītās radio reklāmas aptver gan latviešu, gan krievu valodā runājošo patērētāju auditoriju. Līdz ar to, raugoties arī no šāda aspekta, secināms, ka radio reklāmas var un varēja aptvert plašu patērētāju loku.

Attiecībā uz radio reklāmu izplatīšanas apjomu norādāms, ka informācija par radio reklāmu izplatīšanas apjomu konkrētajās radio stacijās pievienota Sabiedrības Paskaidrojuma 1 un Paskaidrojuma 6 pielikumā. Saskaņā ar Sabiedrības Paskaidrojumā 7 sniegto informāciju laika posmā no 2015.gada [..] līdz 2015.gada [..] tika izplatīti četri radio klipī, kuri bija divās valodās – latviešu un krievu valodā. Visi četri klipī tika izplatīti [..]. Krievu valodā tika sagatavoti identiski radio informatīvie materiāli kā latviešu valodā.

¹⁵ Praude V., Šalkovska J. Mārketinga komunikācijas. 1 (Teorija un prakse). R.: Vaidelote. 2005., 416.-417.lpp.

PTAC norāda, ka Reklāmas (t.i., Radio reklāmas Nr.1, Radio reklāmas Nr.2 un Radio reklāmas Nr.3) izplatīšanas apjoms tiek ņemts vērā, lai konstatētu, cik plašu patērētāju loku skārusi konkrētā reklāma. No minētajiem datiem izriet, ka radio minētās reklāmas (t.i., Radio reklāmas Nr.1, Radio reklāmas Nr.2 un Radio reklāmas Nr.3) ir izplatītas tādā veidā, lai tajās pausto informāciju saņemtu ļoti plašs personu/patērētāju loks, tostarp ietekmējot arī patērētāju ekonomisko rīcību.

[7] NKAL 15.panta astotajā daļā (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2015.gada 30.jūnijam) noteikts, ka: „*Ja Uzraudzības iestāde atzīst komercpraksi par negodīgu, tā ir tiesīga pieņemt vienu vai vairākus lēmumus, ar kuriem: 1) uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu atbilstošā veidā sniegt papildu informāciju, kas nepieciešama, lai nodrošinātu komercprakses atbilstību šā likuma prasībām; 2) uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi; 3) aizliedz negodīgu komercpraksi, ja tā vēl nav uzsākta, bet ir paredzama; 4) uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu publicēt attiecīgajai komercpraktei atbilstošā saziņas līdzeklī paziņojumu, kurā norāda laboto informāciju, atsaucot negodīgo komercpraksi; 5) piemēro administratīvo sodu likumā noteiktajā kārtībā*”. Reklāmas likuma 15.panta ceturtā daļa (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2015.gada 30.jūnijam) nosaka, ka: „*Ja reklāma neatbilst normatīvo aktu prasībām, Uzraudzības iestāde ir tiesīga pieņemt vienu vai vairākus lēmumus, ar kuriem: 1) uzdod reklāmas devējam sniegt reklāmā, preču marķējumā vai citādā veidā papildu informāciju, kas ir būtiska no personu aizsardzības vai saimnieciskās darbības veicēju, vai profesionālās darbības veicēju likumīgo tiesību viedokļa; 2) pieprasa izslēgt no reklāmas atsevišķus elementus (informāciju, vizuālos attēlus, skaņu vai citus speciālos efektus); 3) aizliedz izplatīt reklāmu; 4) pieprasa atsaukt reklāmu; 5) piemēro administratīvo sodu likumā noteiktajā kārtībā; 6) uzdod reklāmas devējam vai reklāmas izplatītājam izbeigt pārkāpumu un nosaka termiņu pārkāpuma izbeigšanai*”.

Atbilstoši LAPK Pārejas noteikumu 29.punktam: „*Lietvedība administratīvo pārkāpumu lietās, kuras par šā kodeksa 46.¹ panta septītajā daļā, 155.¹⁰ panta pirmajā un otrajā daļā, 155.¹¹ panta pirmajā un otrajā daļā, 155.¹² pantā un 166.¹³ pantā paredzētajiem pārkāpumiem uzsāktas līdz 2015.gada 30.jūnijam, turpināma atbilstoši tam normatīvajam regulējumam, kāds attiecībā uz šīm lietām bija spēkā līdz 2015.gada 30.jūnijam. Ja tiesa, institūcija vai amatpersona, izskatot lietu, konstatē, ka ir pamats piemērot administratīvo sodu, personai tiek piemērots administratīvais sods, bet tā nav uzskatāma par administratīvi sodītu ar soda izpildes brīdi. Ja pārkāpums atbilst šā kodeksa 46.³ pantā vai 201.⁵ panta devītajā daļā paredzētajam administratīvā pārkāpuma sastāvam, tad personai tiek piemērots administratīvais sods un tā uzskatāma par administratīvi sodītu*”. Atzīmējams, ka 2015.gada 28.maijā, pamatojoties uz LAPK 238.¹ panta pirmo daļu, PTAC tika pieņemts lēmums uzsākt lietvedību par Sabiedrības iespējams izdarītu administratīvo pārkāpumu, kas minēts LAPK 166.¹³ panta otrajā un trešajā daļā. Līdz ar to lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā par LAPK 166.¹³ pantā paredzētajiem pārkāpumiem turpināma atbilstoši tam normatīvajam regulējumam, kāds attiecībā uz šīm lietām bija spēkā līdz 2015.gada 30.jūnijam.

PTAC uzskata, ka konkrētajā gadījumā, ņemot vērā Sabiedrības sniegto reklāmu un īstenotās komercprakses raksturu un būtību, kā arī secinot, ka reklāmu izplatīšana un komercprakses īstenošana ir pārtraukta (t.i., radio reklāmas tika izplatītas laika posmā no 2015.gada [...] līdz 2015.gada [...]; Vides reklāma tika izplatīta laika posmā no 2015.gada [...] līdz 2015.gada [...]) nebūtu lietderīgi pieņemt *Reklāmas likuma* 15.panta ceturtās daļas 1.- 4., 6.punktā minētos lēmumus un NKAL 15.panta astotās daļas 1. - 4.punktā noteiktos lēmumus. Konkrētajā gadījumā, ņemot vērā LAPK 9.panta pirmo daļu, proti, ka Sabiedrība ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu, par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība, to, ka iespējamās kaitīgās sekas ir neatgriezeniski iestājušās, un apstākli, ka Sabiedrība ir īstenojusi negodīgu komercpraksi, kuras ietekmē vidusmēra patērētājs pieņēma vai varēja pieņemt tādu lēmumu par rīcību saistībā ar darījumu, kādu viņš citādi nebūtu pieņēmis, PTAC uzskata, ka

Sabiedrībai par izdarīto administratīvo pārkāpumu saskaņā ar *Reklāmas likuma* 15.panta ceturtās daļas 5.punktu (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2015.gada 30.jūnijam) un NKAL 15.panta astotās daļas 5.punktu (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2015.gada 30.jūnijam) būtu piemērojams administratīvais sods, kas paredzēts LAPK 166.¹³panta otrajā daļā un trešajā daļā.

[7.1] Saskaņā ar LAPK 32.panta otro daļu, uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saistībā ar Sabiedrības izdarītā pārkāpuma raksturu norādāms, ka pārkāpumi nav uzskatāmi par maznozīmīgiem, jo Sabiedrība ir pieļāvusi vairākus administratīvos pārkāpumus, kuri varēja skart plašu patērētāju loku (patērētāju kolektīvās intereses) un negatīvi ietekmēt patērētāju ekonomisko rīcību, kā arī tika aizskartas sabiedrības intereses reklāmas jomā.

Atbilstoši LAPK 9.panta pirmajā daļā noteiktajam par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība. Tādējādi vispārējā gadījumā administratīvā pārkāpuma lietā jākonstatē pie atbildības saucamās personas vaina. Ar vainu saprotama fiziskās personas subjektīvā psihiskā attieksme pret nodarījumu. Kā norādīts tiesību literatūrā, juridisko personu atbildības noteikšanā vainas jautājums nevar būt risināms veidā, kādā tiek noteikta fizisko personu vaina. Šķērslis tam ir apstākļi, ka nekāda juridiskās personas psihiskā darbība nepastāv. Ja tiesībpārkāpumu izdara juridiska persona, tad konstatējams un pierādāms tiesībpārkāpums, bet tajā netiek ietverta vaina. Juridiskās personas administratīvās atbildības pamatojumā varētu likt konstatēto juridiskās personas faktisko darbību vai bezdarbību, kas atzīta par prettiesisku un sodāmu, bez jebkādas norādes uz vainu (Krastiņš U. Konceptuāli par vainu administratīvajās tiesībās. Jurista Vārds Nr.23 (476), 2007.gada 5.jūnijs). Juridiskās personas īstenotās faktiskās darbības tiek vērtētas, ņemot vērā divus nosacījumus, proti, vai juridiskajai personai bija iespēja nodrošināt normatīvo aktu, par kuru pārkāpšanu paredzēta administratīvā atbildība, ievērošanu, un vai juridiskā persona veica nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu šo normatīvo aktu ievērošanu (sk., Augstākās tiesas Senāta 2009.gada 5.marta sprieduma lietā Nr.SKA-19/2009 19.punktu). Secināms, ka Sabiedrība varēja atturēties no konkrētā satura radio reklāmu nodošanas izplatīšanai un Vides reklāmas izplatīšanas un nodrošināt normatīvo aktu ievērošanu, sniedzot radio reklāmas un Vides reklāmu un īstenojot komercpraksi.

Vērtējot Sabiedrību no tās personības (reputācijas) viedokļa, PTAC ņem vērā apstākļi, ka iepriekš Sabiedrība nav tikusi saukta pie administratīvās atbildības par LAPK 166.¹³ pantā paredzētajiem pārkāpumiem.

Izskatot lietu, nav konstatēti atbildību mīkstinošie un atbildību pastiprinošie apstākļi (LAPK 33. un 34.pants).

Vērtējot Sabiedrības mantisko stāvokli, PTAC ņem vērā 2015.gada 23.jūlijā Sabiedrības iesniegto informāciju: Sabiedrības 2014.gada pārskatu, kurā ietverts finanšu pārskats un revidenta ziņojums; Sabiedrības [...] vēstules [...] kopiju, kuras pielikumā pievienots peļņas vai zaudējumu aprēķins bilance un naudas plūsmas pārskats.

Ņemot vērā to, ka ir izdarīts administratīvais pārkāpums, lietā nepastāv apstākļi, kas varētu būt par pamatu lietvedības izbeigšanai (LAPK 239.pants), lietā nepastāv apstākļi, lai nepiemērotu administratīvo sodu, kā arī konstatētais pārkāpums nav uzskatāms par maznozīmīgu un tādēļ Sabiedrība konkrētajā gadījumā nav atbrīvojama no administratīvās atbildības (LAPK 21.pants), un tā iemesla dēļ, lai atturētu pārkāpēju un citus tirgus dalībniekus no administratīvo pārkāpumu izdarīšanas, kā arī šādu pārkāpumu atkarotāšanās, PTAC uzskata, ka nepieciešams Sabiedrībai piemērot administratīvo sodu. PTAC ieskatā ar administratīvā soda palīdzību Sabiedrība tiks motivēta savā turpmākajā komercdarbībā nepieļaut līdzīga rakstura pārkāpumu izdarīšanu. Arī LAPK 1.panta pirmā daļa nosaka, ka administratīvo pārkāpumu likumdošanas uzdevums ir aizsargāt sabiedrisko iekārtu, īpašumu, pilsoņu sociāli

ekonomiskās, politiskās un personiskās tiesības un brīvības, kā arī komersantu, iestāžu un organizāciju tiesības un likumīgās intereses, noteikto pārvaldes kārtību, valsts un sabiedrisko kārtību, nostiprināt likumību, novērst tiesību pārkāpumus, audzināt pilsoņus likumu precīzas un stingras ievērošanas garā, ieaudzināt viņos cieņas pilnu attieksmi pret citu pilsoņu tiesībām, godu un pašcienību, pret sadzīves noteikumiem, apzinīgu attieksmi pret saviem pienākumiem un atbildību sabiedrības priekšā. Vienlaikus PTAC ņem vērā, ka saskaņā ar LAPK 22.pantu administratīvā soda piemērošanas mērķis ir audzināt personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, lai tā ievērotu likumus.

LAPK 32.panta pirmā daļa nosaka, ka sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem. Saskaņā ar LAPK 166.¹³panta otro daļu (kas bija spēkā līdz 2015.gada 1.jūlijam) par normatīvo aktu prasībām neatbilstošas reklāmas sniegšanu vai izplatīšanu – uzliek naudas sodu fiziskajām personām no trīsdesmit pieciem līdz septiņsimt *euro*, bet juridiskajām personām – no septiņdesmit līdz četrpadsmit tūkstoš *euro*. Saskaņā ar LAPK 166.¹³panta trešo daļu (kas bija spēkā līdz 2015.gada 1.jūlijam) par negodīgu komercpraksi – uzliek naudas sodu fiziskajām personām no trīsdesmit pieciem līdz septiņsimt *euro*, bet juridiskajām personām – no septiņdesmit līdz četrpadsmit tūkstoš *euro*.

Ņemot vērā iepriekš minētos apstākļus, izdarītā pārkāpuma raksturu, būtību, pārkāpuma izdarīšanas laiku un apstākļus, konkrēto radio reklāmu un Vides reklāmas izplatīšanas laiku, vietu (t.i., izplatīšanu sabiedrisko transportlīdzekļu salonos un vairākās radio stacijās) un apjomu, Sabiedrības personību (reputāciju), atbildību mīkstinošo un pastiprinošo apstākļu neesamību, kā arī iepriekšējo PTAC praksi, piemērojot administratīvos naudas sodus par normatīvajiem aktiem neatbilstošas reklāmas sniegšanu un negodīgas komercprakses īstenošanu, PTAC uzskata, ka par konkrēto reklāmu sniegšanu un konkrētās negodīgas komercprakses īstenošanu Sabiedrībai ir uzliekams naudas sods 6000,00 EUR (seši tūkstoši *euro*, 00 centi) apmērā, kas konkrētajā gadījumā ir uzskatāms par samērīgu naudas sodu, īpaši ņemot vērā patērētāju kolektīvajām ekonomiskajām interesēm radīto apdraudējumu un nepieciešamību Sabiedrību un citus tirgus dalībniekus atturēt no turpmākas šādu reklāmu sniegšanas un komercprakses īstenošanas.

Izvērtējot lietas materiālus un izskatīšanā konstatētos apstākļus, pamatojoties uz *Reklāmas likuma* 1.pantu, 2.panta 2.punktu, 3.panta pirmo daļu un otro daļu, 10.panta pirmo daļu, otro daļu un trešo daļu, 13.panta pirmo daļu, 15.panta ceturtais daļas 5.punktu (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2015.gada 30.jūnijam), *Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma* 1.panta pirmās daļas 1.punktu un 2.punktu, 4.panta pirmo daļu un otrās daļas 2.punktu, 9.panta pirmās daļas 1.punktu, 10.panta pirmās daļas 1.punktu un 2.punktu, 10.panta trešās daļas 1.punktu, 15.panta astotās daļas 5.punktu (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2015.gada 30.jūnijam), *Ministru kabineta iekārtas likuma* 3.pantu, *Sabiedriskā transporta pakalpojumu likuma* 1.panta 1.punktu un 14.punktu, 3.panta pirmo daļu, 10.panta pirmo daļu, 11.panta pirmās daļas 5.punktu, 11.panta otrās daļas 1.punktu un 2.punktu, 2012.gada 15.maija ministru kabineta noteikumu Nr.341 „*Kārtība, kādā nosaka un kompensē ar sabiedrisko transporta pakalpojumu sniegšanu saistītos zaudējumus un izdevumus un nosaka sabiedriskā transporta tarifus*” 2.punktu, 7.punktu, *Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa* 9.panta pirmo daļu, 14.¹ pantu, 22.pantu, 23.panta pirmās daļas 2.punktu, 32.panta pirmo un otro daļu, 166.¹³ panta otro daļu un trešo daļu, 215.⁴ pantu, 240.pantu, 272.pantu, 274.pantu, 275.panta pirmās daļas 1.punktu, *Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa Pārejas noteikumu* 29.punktu,

n o l e m t s:

uzlikt Rīgas pašvaldības sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Rīgas satiksme”
juridiskā adrese: Kleistu iela 28, Rīga, LV-1067
reģistrācijas numurs: 40003619950
naudas sodu 6000,00 EUR (seši tūkstoši euro, 00 centi) apmērā.

Pieņemto lēmumu saskaņā ar *Reklāmas likuma* 17.panta pirmo daļu (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2015.gada 30.jūnijam), *Negotīgas komercprakses aizlieguma likuma* 16.pantu (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2015.gada 30.jūnijam), *Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa* 238.pantu, 288.panta pirmo un otro daļu, 289.panta pirmo daļu, *Pārejas noteikumu* 29.punktu Rīgas pašvaldības sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Rīgas satiksme” var pārsūdzēt Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā, Daugavgrīvas ielā 58, Rīgā, LV-1007, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā desmit darba dienu laikā no pilna lēmuma paziņošanas dienas, tiesai adresēto sūdzību iesniedzot Patērētāju tiesību aizsardzības centrā, Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010.

Saskaņā ar *Paziņošanas likuma* 6.panta pirmo daļu, saņemot dokumentu vai informāciju uz vietas iestādē, adresāts par to parakstās, izņemot gadījumu, kad saskaņā ar normatīvajiem aktiem parakstīšanās par saņemšanu nav nepieciešama. Iestādes izsniegto dokumentu vai sniegto informāciju uzskata par paziņotu ar brīdi, kad adresāts ir parakstījis par saņemšanu. *Paziņošanas likuma* 8.panta trešajā daļā ir paredzēts, ka dokuments, kas paziņots kā ierakstīts pasta sūtījums, uzskatāms par paziņotu septītajā dienā pēc tā nodošanas pastā.

Naudas sods jāsamaksā ar pārskaitījumu, maksājuma uzdevumā norādot:

Saņēmējs:	Valsts kase, reģistrācijas numurs 90000050138
Saņēmēja iestāde:	Valsts kase, BIC kods TREL LV22
Konts (IBAN)	LV12TREL1060121019400
Maksājuma mērķis:	Lēmums Nr.E03-PTU-L13-L34-14
Pieņemšanas datums:	2015.gada 23.jūlijs

Naudas sods jāsamaksā ne vēlāk kā 30 dienu laikā pēc dienas, kad saņemts lēmums.

Patērētāju tiesību aizsardzības centra
direktora vietniece (personiskais paraksts)

K. Riekstiņa

[..]

IZRAKSTS PAREIZS